



Avasi Gimnázium, Miskolc

Pedagógiai program

Az Avasi Gimnáziumban a Pedagógiai Program alapján folyik a nevelő, oktató munka.

Elfogadta az Avasi Gimnázium nevelőtestülete.

Jóváhagyta a Avasi Gimnázium igazgatója.



Avasi Gimnázium

3524 Miskolc, Klapka György u. 2.

Postacím:

3529 Miskolc, Pf.: 20.

Avasi Gimnázium

E-mail:
titkarsag@avasi.hu
OM azonosító: 029 264
Telephelykód: 001 (KIK 048 007)

Telefon

+36 (46) 562-289 titkárság
+36 (46) 366-620 igazgató
+36 (46) 364-603 testnevelői és konyha
Fax:+36 (46) 562-290

Tartalomjegyzék

1. Az iskola nevelési programja	5
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	5
1.1.1. A nevelés-oktatás alapelvei	5
1.1.2. Az iskolánk értékrendje, célrendszere	6
1.1.3. Az iskolánk nevelő-oktató munkájának legfontosabb feladatai	7
1.1.4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	8
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
1.2.1. A személyiségfejlődést segítő tényezők	10
1.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő pedagógiai feladatok	14
1.3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	14
1.3.2. Az egészségfejlesztés résztvevői, partnerei	15
1.3.3. Az egészségnevelés lehetőségei osztályfőnöki órákon	16
1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
1.4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
1.4.2. Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei	18
1.5. A pedagógusok, az osztályfőnök helyi feladatai	21
1.5.1. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai	21
1.5.2. Az osztályfőnök hatásköre és helyi feladatai	22
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	24
1.6.1. Az iskola tehetséggondozó, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenysége	24
1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	27
1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	28
1.6.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	31
1.6.5. Iskolapszichológus	36
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	38
1.7.1. A tanulók közösségei, a diákönkormányzat (DÖK)	38
1.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolat-tartásának formái ...	40
1.8.1. A szülőkkel való kapcsolattartás formái	40
1.8.2. A diákokkal való kapcsolattartás formái	43
1.8.3. Kapcsolattartás az iskola külső partnereivel	45
1.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályai és a szóbeli felvételi vizsga követelményei	48

1.9.1. A vizsgaszabályzat célja.....	48
1.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya.....	48
1.9.3. Az értékelés rendje	50
1.9.4. Az egyes tantárgyak vizsgakövetelményei.....	52
1.9.5. A szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	58
1.9.6. A belső vizsgarendszer	65
1.9.7. DSD-nyelvvizsga az Avasi Gimnáziumban.....	67
1.10. A tanuló felvételének és átvételének helyi szabályai	68
1.10.1. A tanulói jogviszony, átjárhatóság	68
1.10.2. A tanuló felvételének és átvételének szabályai	68
1.11. A felvételi eljárás különös szabályai.....	69
1.12. Az iskolában tartott egyéb foglalkozások.....	70
1.12.1. A tanórán kívüli foglalkozások jelentősége	70
1.12.2. Sajátos, hagyományos tevékenységi formáink közé tartoznak a következők	70
2. Az iskola helyi tanterve.....	71
2.1. Helyi tantervek tantárgyanként	71
2.2. A választott kerettanterv feletti óraszám	72
2.2.1. Óratervek	73
A 2020-as NAT-hoz illeszkedő osztálytípusok hatályos óratervi hálói.....	77
2.3. Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei.....	85
2.3.1. A tankönyvekről.....	85
2.3.2. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök	86
2.4. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása..	87
2.4.1. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak helyi megvalósítása	87
2.4.2. A gimnázium 9-12. évfolyamának helyi feladatai	87
2.5. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja.....	89
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások.....	91
2.7. A választható érettségi vizsgatárgyak, a közép- és emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés, az érettségi vizsga letételének helyi tantervi követelményei.....	91
2.8. Az egyes érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsga témakörei.....	93
2.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja.....	99
2.9.1. A tanulók értékelésének alapelvei.....	99
2.9.2. A tanulók írásbeli beszámoltatásának rendje	103
2.9.3. A tanulók értékelése	104

2.10. A csoportbontások/osztálybontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	107
2.10.1. A csoportba sorolás elvei	107
2.11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	110
2.12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	111
2.12.1. Az egészségnevelés alapelvei, céljai	111
2.12.2. Az egészségnevelési program, tevékenységek	115
2.12.3. A környezeti nevelés alapelvei, célkitűzései	117
2.13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	122
2.14. A tanuló jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	125
2.14.1. A tanulók elismerése, jutalmazása	125
2.14.2. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei	126
2.15. Sajátos pedagógiai módszerek.....	131
2.15.1. Tantárgyi hagyományok.....	131
2.16. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje.....	135
2.16.1. A tanulók írásbeli beszámoltatásának rendje	135
2.17. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	136
3. Zárszó	137
A közösségi szolgálatra vonatkozó jogszabályok	138
A közösségi szolgálat helyszínei	140
Közösségi szolgálat dokumentálása	141
1. számú melléklet.....	142
Együttműködési megállapodás.....	142
3. számú melléklet.....	149
4. számú melléklet.....	150

1. Az iskola nevelési programja

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. A nevelés-oktatás alapelvei

A Magyar értelmező kéziszótár szerint a nevelés:

„testi, szellemi és erkölcsi fejlődésük tudatos irányítása, különösen gyermekeknek leendő hivatásra való tervszerű felkészítése.”

Ugyanitt az oktatás szó meghatározásaként olvasható: „Az iskolai oktatás a tanítás (ismeret, tudásátadás) szervezett formája.”

A meghatározásokból kitűnik, hogy a nevelés-oktatás olyan komplex folyamat, amelynek eredményességét a nevelési-oktatási tapasztalatok alapján leszűrt és megfogalmazott törvényszerűségeknek az iskola mikrovilágában való alkalmazása biztosítja.

Az 1993-ban elhunyt nagyszerű gondolkodó, kiváló filozófus és pedagógus, **Ancsel Éva** szavai fejezik ki legtalálóbban intézményünk pedagógiai hitvallását: „... **minden gyerek nagyszerű emberré nevelhető, s e lehetőségeknek nincsenek határai.**”

Alapelveink

- Hisszük, hogy vannak egyetemes emberi értékek, amelyek az ember erkölcsiségét fémjelzik, ezek közvetítése és fontosságának tudatosítása alapvető nevelési feladatunk.
- Fő feladatunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az értékek, eszmények és életmódminták közti helyes választásra, figyelembe véve életkori sajátosságaikat és a társadalmi törvényszerűségeket.
- Alapértéknek tekintjük a tanulók kezdeményezőkézségének, kreativitásának, tehetségének kibontakoztatását, tudásvágyának felkeltését. Ösztönözzük őket önálló ismeretszerzésre, tudományos igényű munkák elvégzésére.
- Olyan tanár-diák kapcsolat kialakítását célozzuk meg, ahol a tanítvány bizalommal kérheti tanárának segítségét akár személyes problémák megoldásában is.
- Fontos értéknek tartjuk az őszinteséget, nyílt személyközi kommunikációt, a felelősségvállalást tetteinkért.

- Az élethosszig tartó tanulás a XXI. század emberének megélhetéséhez elengedhetetlenül szükséges. A középiskola megteremti a tudásalapot, éppen ezért tanulóinknak következetesen el kell sajátítaniuk minden tantárgy kötelezően előírt tananyagát.
- Az emberek szinte mindenben különböznek egymástól. Szükséges, hogy a gyerekekkel megismertessük és elfogadtassuk a máságot, képessé tegyük őket arra, hogy döntéseikben, megnyilatkozásaikban tartsák tiszteletben mások értékeit, szokásait. Ez az empátiaképesség a viselkedéskultúra alapja.
- Célunk, hogy az iskolánkban érettségizett tanulók kiegyensúlyozott, életüket tudatosan alakító felnőttekké váljanak, e céltól vezérelve küzdünk az egészségkárosító szokások, a deviáns magatartásformák elterjedése ellen.
- Tudatosítjuk, hogy az egészségfejlesztés több mint az egészséges életmódra nevelés: ez a testi és lelki egészség (fizikális és mentális egyensúly) megteremtésére és annak dinamikus, élethosszig való megtartására való törekvés.
- A környezeti nevelés, az ökológiai szemlélet, a fenntartható fejlődés fogalmának megértetése, az emberiséget veszélyeztető környezeti katasztrófák elkerülése alternatíváinak, a fogyasztói társadalom veszélyeinek megismertetése az ifjúság tudatformálásának elengedhetetlen területe.
- Az információs társadalom rendkívül gyors ütemű fejlődése a neveltjeinkre többirányú hatást gyakorol. Szükséges annak tudatosítása, hogy a hozzáférhetőség tárháza milyen értékeket rejt, és milyen veszélyeket hordoz.
- A digitális kultúra szerepének, az információs társadalom jelenségeinek tudatosítása a tanulókkal, az ezekhez kapcsolódó ismeretek, jártasságok, készségek megalapozása, kifejlesztése szintén fontos alapelvünk.

1.1.2. Az iskolánk értékrendje, célrendszere

- Minden pedagógiai tevékenységben jelenjen meg a helyi, a nemzeti és az egyetemes emberi kultúra megismerésére, a környezettudatos magatartásra, a kulturált kommunikációra, a testi és a lelki egészségre törekvés.
- Tanulóink céltudatos és korszerű nevelése az erkölcsi normák és értékek szerint történjen.

- Biztosítva legyenek azok a pedagógiai feltételek, amelyek lehetővé teszik a gyermekek személyiségének harmonikus fejlődését.
- Tanulóink képesek legyenek ismereteik gyakorlatban történő alkalmazására a mindennapi életben.
- Tanulóink nyitottak és fogékonyak legyenek a konfliktusok hatékony kezelésére, a problémák megoldására, a szépre, a szeretetre.
- Képesek legyenek egymás megbecsülésére és elfogadására. Tanulóink a gyermekközpontú iskolai életben sajátítsák el az alkalmazkodást társaikhoz, tanáraikhoz, környezetükhöz, legyenek toleránsak.
- Tanítványaink legyenek kiegyensúlyozott, érzelemgazdag, a hazához és a nemzethez kötődő erkölcsös és kulturált magatartású, iskolájukra büszke emberek.
- Diákjaink legyenek igényesek önmagukkal és környezetükkel!
- Legyen igényük a rendszeres testedzésre, törekedjenek az egészséges életmódra.
- Erősíteni kell a felelősségtudatot az olyan értékek iránt, mint a kultúrák közötti különbség, a demokrácia, a szolidaritás és a tolerancia.
- Legyenek képesek megérteni és megbecsülni minden nép kultúráját.
- Legyenek képesek nemzetközi perspektívából szemlélni különböző problémákat.
- Fokozni kell a kulturális cserét, az ifjúság mobilitását - az Avasi Gimnázium évek óta ápol testvériskolai kapcsolatokat.
- Tudjanak a tanulók kommunikálni idegen nyelveken is.
- Határon túli magyar nyelvű iskolákkal történő kapcsolatfelvétel során a nemzettudat és az összetartozás érzésének erősítése.

1.1.3. Az iskolánk nevelő-oktató munkájának legfontosabb feladatai

- Az érettségi vizsgára történő felkészítés,
- a felsőfokú oktatási intézményekben történő továbbtanulásra és helytállásra felkészítés,
- a tehetséggondozás, vagyis a tehetséges tanulók korai felismerése és menedzselése, felkészítésük a tanulmányi versenyeken való eredményes szereplésre, mindez a társadalom igényeihez alkalmazkodva,
- alulteljesítő tehetségek felismerése, segítése,

- kettős különlegességű tehetségek azonosítása, segítése,
- hátrányos helyzetű tanulókkal való foglalkozás, az esélyegyenlőség biztosítása.

1.1.4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A fenti eredmények elérésének eszközeként az alábbi folyamatos tevékenységi formákat folytatjuk:

- következetes tanári magatartással és követelményrendszerrel dolgozunk tanítványaink nevelése és formálása érdekében,
- folyamatos és kitartó munkára, tanulásra készítjük diákjainkat,
- rendszeres értékeléssel és osztályozással adunk visszajelzéseket tanulmányaikról,
- az eredményekről az értékelés megszületését követően tájékoztatjuk a tanulót és a szülőt.

Eredményeink elérése érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazzuk:

- minden diákot egyéniségként kezelünk, és megkeressük fejlesztésének, nevelésének optimális lehetőségét,
- osztályfőnöki munkánkban kiemelt figyelmet fordítunk minden tanítványunkkal és családjával való folyamatos kapcsolattartásra, nevelési folyamatuk irányítására,
- a fentiek érdekében folyamatosan együttműködünk a tanulót nevelő családdal, jelzéseket adunk és veszünk tanítványunk fejlesztésének biztosítása érdekében,
- fontosnak tartjuk annak a tanári mentalitásnak a fejlesztését, amely minden tanítványában tehetséget lát, megindítja őt tehetségének felismerése és kiteljesítése irányába megtalálva az ehhez szükséges kapcsolódási pontokat, pedagógusokat, szervezeteket és lehetőségeket.

A tanár személyes nevelő-oktató eszközei:

- nevelő és nem csak oktató. Nagyon fontos a szakmai tudás, de soha nem felejt el, hogy elsődleges az életre nevelés.
- Munkájában következetes, nem részrehajló,
- munkáját pontosan végzi,
- felelősséget vállal a rábízott tanulókért, tárgyakért, oktatási eszközökért,

- odaadóan végzi hivatását, ezzel is példát mutatva az intézményi közösségnek,
- egyéniségével és helyes önismeretével is igyekszik nevelni,
- kollégáiról és tanítványairól tisztelettel beszél,
- családszerető és ezt kifejezésre juttatja szavaiban és magatartásában,
- együttműködik a munkaközössége tagjaival és más munkaközösségekkel,
- észreveszi a problémát, tapintatosan, a hivatali titkok megőrzésével kezeli,
- a tantárgyak óravezetését a tanmeneteknek megfelelően végzi,
- munkájára jellemző a reflektív szemlélet,
- folyamatosan fejleszti önmagát erkölcsi, etikai, pedagógiai és szakmai téren,
- ügyel arra, hogy saját szakterületén nyomon kövesse a tudomány fejlődését,
- rendszeresen részt vesz szakmódszertani és pedagógiai továbbképzéseken,
- nyitott az intézményen belüli és kívüli jó gyakorlatok átvételére, az innovációra,
- változatos, a tanulói csoportokhoz illeszkedő módszereket alkalmaz,
- saját tanítványát magántanítványként óradíj ellenében nem taníthatja,
- tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét,
- fontosnak tartja a tehetségek kibontakoztatását, a tehetséggel összefüggő erős és gyenge oldal fejlesztését,
- ösztönzi a tanulókat az IKT eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai nevelő-oktató munkájának kiemelt feladata a személyiség komplex fejlesztése. Az egészséges személyiség képes a konstruktív életvezetésre, reális önértékeléssel rendelkezik, ismeri önnön értékeit, de korlátait is, képes tudásának kamatoztatására, de igyekszik nem mások rovására cselekedni.

A nevelés pedagógiai alapfunkciója a személyiségfejlődés segítése, amely magában foglalja az értelem kiművelése mellett a gyermek önmagához és másokhoz való viszonyának fejlesztését is.

1.2.1. A személyiségfejlődést segítő tényezők

- **Motiváció:** ezek olyan belső tényezők, amelyek a tanulót cselekvésre készítik. Vannak öröklött és tanult motívumok.
- **Képességek fejlesztése:** ezektől függ a döntések kivitelezésének eredményessége.

1) Az értelem fejlesztése az iskola legfontosabb feladatainak egyike, sikerességéhez szükséges a tanulási motívumok fejlesztése

E területen fontos feladatunk:

- A megismerési, felfedezési vágy felkeltése tanulóinkban azáltal, hogy az iskola változatos programot kínál ahhoz, hogy minden gyerek megtalálja a kedvére való elfoglaltságot. A szakkörök, iskolai tanfolyamok, projektek a tanulók érdeklődési körének megfelelően szolgálják a tanulók tehetségének kibontakoztatását, sőt ráirányítják figyelmüket az önfejlesztés szükségességére is.
- Az iskolai oktatás teljesítményorientált, ezért ki kell alakítanunk tanulóinkban egy egészséges teljesítményvágyat, versengési szellemet. Iskolánk egyik pedagógiai célkitűzése az egészséges versenyszellemre nevelés. Ezért fontosnak tartjuk, hogy tanulóink részt vegyenek tanulmányi és sportversenyeken, mérjék össze tudásukat pályázati úton.
- Az értelmi képességek fejlesztése a tanulási módok optimalizálásával valósul meg.

2) A segítő életmódra nevelés, az empátia fejlesztése

- Szociális motívumok sorában az egyéni értékrend, mint motívumrendszer a meghatározó szerepű. A pozitív szociális értékrend az, amely a másik fél érdekeinek figyelembe vételére, az önérdek másodlagosságára, a másik ember megismerésére, szükség szerinti segítésére ösztönöz. Fontos tehát, hogy éppen a mai, értékválsággal küszködő világunkban segítsük a pozitív, egyéni értékrend megszilárdítását. A különbözőség elfogadását szolgálják például iskolánk virágzó „cserediák” kapcsolatai is.
- Szociális képességek fejlesztése: az iskola a tevékenységek, feladatok társas, csoportos megvalósításának helyszíne, így gazdag tevékenységrendszerrel bír e képességek fejlesztése terén. A nemzeti ünnepek életkorhoz kötődő megünneplése, iskolai sportkörök működése, egyéb csoportmunkát igénylő (tanórai vagy azon kívüli) tevékenységek ellátása mind-mind e terület képességeit fejlesztik.

3) A demokratikus viselkedéskultúra elsajátítása társadalmi igény

A demokráciát már az iskolában gyakorolni kell. Ennek valódi jelentése, hogy a nevelőoktatói munka során figyelembe vesszük a gyerekek véleményét, érdekeit, szót kapnak az őket érintő kérdésekben, kockázat nélkül elmondhatják véleményüket. A demokrácia alapja a fegyelmezett személyiség. Meghallgatjuk és tiszteletben tartjuk egymás véleményét, célunk, hogy kialakuló esetleges vitáikat a kulturáltság jellemezze. Ennek szellemében értékeljük diákjaink tanórai munkáját, de a DÖK rendezvényeit is ilyen demokratikus légkör övezi.

4) Egészséges és kulturált életmódra nevelés, személyes képességek fejlesztése

Perszonális nevelésünk végső célja az, hogy neveltünk képes legyen az önnevelésre, miután nevelői már nem fogják a kezét. Ez tehát egyaránt magában foglalja az önállóságra nevelést, az egyéniségfejlesztést és a testi-lelki harmónia kialakításának igényét.

- A személyes motívumok fontos szerepet kapnak az életmód szabályozásában. Az iskola fontos feladata, hogy a káros szenvedélyek, függőségek megelőzésében (hátrányos motívumok) élen járjon. Iskolánk rendelkezik „Drogstratégiai programmal”.

- Az önvédelmi motívumok azt a célt szolgálják, hogy az egészséges életmódot válasszák tanulóink, és hogy felkészüljenek a konfliktusok helyes kezelésére.
- Az önértékelési motívumok közül az önbecsülést és az önbizalmat érdemes kiemelni. Akinek alacsony az önértékelése, kevés az önbizalma, az inkább passzív, nem számít jó kapcsolatokra másokkal, nem vár sikereket az életben, kiszámíthatatlannak, megbízhatatlannak tartja sorsát és önmagát. Aki a realitásoknak megfelelően értékeli magát, magabiztos, aktív, szívesen vállalja a felelősséget, mert megbízhatónak tartja magát, így többnyire derűs és elégedett.
- E motívumok fejlesztésében komoly szerepe van a reális, képességeket is figyelembe vevő, személyre szóló teljesítményértékelésnek. Fontos, hogy minden tanuló kapjon olyan személyére szabott feladatokat, amelyek révén sikerélményhez jutnak, amelynek megoldása megerősíti benne szükségessége tudatát. E személyre szóló feladatok kiosztásában az őt leginkább ismerő osztályfőnöknek és szaktanárnak komoly szerep jut.
- A személyes képességek fejlesztése: Az önellátási, önkiszolgálási képességek fejlesztése során elengedhetetlen, hogy ne szőljunk a testünk folyamatos karbantartásának, kondíciónk megőrzésének szükségességéről, vagy a személyi higiénia kívánalmairól, a minket körülvevő mikrokoznyezettel (lakás) szembeni elvárásokról, vagy az egészséges étkezés, ízletes öltözködés kívánalmairól. Mindezekről szaktárgyi órák keretében vagy osztályfőnöki órákon kerülhet sor, ahol szükséges, szakember meghívásával (pl. dietetikus, kozmetikus stb.).

5) Nevelőtestületünk fontos személyiségformálónak tartja a közművelődési formák beiktatását az ifjúság nevelésébe.

A közművelődési intézmények – pl. helyi és fővárosi múzeumok – látogatása, közös iskolai koncert, mozi és színházlátogatások mind a sokoldalú kulturált személyiség kialakítását teszik lehetővé.

6) Az iskolai tanulmányi kirándulások

- kiválóan szolgálják a tanórán feldolgozott ismeretek kiegészítését, megértését és még élményt is nyújtanak.

- E kirándulások segítik a környezetvédelemre való nevelést, de nagy szerepük van a hazafias nevelésben is. Iskolánkban már hagyománnyá vált, hogy valamennyi osztály tanévenként legalább egy alkalommal él e lehetőséggel.
- A Határtalanul! pályázat keretében megvalósuló testvériskolai program a hazafias nevelést, az elfogadást, a toleranciát erősíti.

1.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő pedagógiai feladatok

1.3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

Legfőbb területek:

- a kábítószer-élvezet elleni küzdelem,
- az alkoholizmus elleni küzdelem,
- a mentális betegségek megelőzése,
- a mozgásigény kialakítása és fejlesztése,
- a természet, az élet tisztelete és szeretete,
- családi életre nevelés,
- az egészséges táplálkozás,
- az elemi elsősegélynyújtás szabályainak elméleti és gyakorlati elsajátítása.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola:

- elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást,
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen,
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezzel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal,

- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak,
- olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jól-létét” és emberi méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást,
- törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék, a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hátráltatja – az egészség fejlesztését.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, és konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

1.3.2. Az egészségfejlesztés résztvevői, partnerei

Az egészségfejlesztésben képzett pedagógus szakembernek támaszkodnia kell az osztályfőnökök és az iskolai egészségügyi szolgálat szoros együttműködésére, a szaktanárok és a munkaközösség-vezetők munkájára. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között, akik:

- intézményvezető vagy megbízottja,
- védőnő,
- iskolaorvos,
- osztályfőnök,
- szülő,
- diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- testnevelő tanárok.

1.3.3. Az egészségnevelés lehetőségei osztályfőnöki órákon

- Önmagunk és egészségi állapotunk ismerete (testi higiénia),
- egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az értékek felismerése és ismerete,
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamatok (gyógyszerhasználat),
- elsősegély-nyújtási ismeretek,
- barátság, párkapcsolatok, szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- tanulás és tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- rizikóállalás és annak veszélyei (közlekedés, személyes biztonság),
- szenvedélybetegségek elkerülése (alkohol, dohányzás, drog, játékszenvedély),
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony az egészséges környezet jelentősége.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanórán belül (osztályfőnöki-, biológia-, kémia-, fizika-, testnevelés óra) és tanórán kívüli keretek között (egészség témanap, témahét) valósul meg. Ebben a feladatban iskolai védőnő és mentálhigiénés szakember segíti munkánkat.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok - egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére,
- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,

- elősegíteni diákjaink számára a jogosítvány megszerzéséhez szükséges "Közúti járművezetők elsősegély-nyújtási ismereteinek" képzésszintű elsajátítását.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- Szervezetten, a biológia tanmenet részeként. 8. évfolyamon „Összhangban a környezettel: az egészség megőrzése” című fejezet kiegészítéseként; 11. évfolyamon „A mindennapok egészségügyi ismeretei, elsősegélynyújtás” című fejezet kiegészítéseként.
- Osztályfőnökök által választható módon (a védőnő által meghirdetett „Tanórán belüli, életkorhoz kötött egészségfejlesztés” fejezetben foglaltak alapján).
- Önkéntes jelentkezés formájában, tanórán kívüli csoportfoglalkozáson, tanfolyamon való részvétellel.
- Kapcsolatot tartunk a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével, amelynek szakemberei rendszeresen tartanak a diákoknak elméleti és gyakorlati foglalkozásokat, bemutatókat.
- Kapcsolatot tartunk továbbá az Országos Mentőszolgálat szakembereivel. Segítik azon célunk elérését, hogy az iskolai rendszerbe épített oktatás a gyakorlatban is tetten érhető, kellő alkalommal megjelenő és készség szintű elsősegély-nyújtó beavatkozást eredményezzen, ezen felül a segélynyújtói mentalitásra nevelés első eleme legyen.

1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

Az ember eredetét, természetét tekintve kikerülhetetlenül társas lény, aki csak más emberekkel való együttműködésben képes életét fenntartani, valamennyi tettének másokra kiható következményei vannak. Minden nevelés központi kérdése az egyének más egyénekhez való viszonya. Az ember már világra jöttének pillanatában valamely közösségbe születik, amelynek megvan a maga történelmileg meghatározott viszonyrendszere. Hogy életben maradjon, el kell sajátítania a közösségi életet szabályozó normákat, ezekhez alkalmazkodnia kell. Legfőbb örömforrása, sikereinek kulcsa, hogy megtanul másokkal együtt élni.

Cél: A közösség segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei:

- a család,
- az iskola,
- az iskolán kívüli közösségek.

1.4.2. Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei

- tanítási órák,
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. kirándulások, sportfoglalkozások),

- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diákönkormányzati munka),
- szabadidős tevékenység.

A tanórákon alkalmazott pár-és csoportmunkáknak, valamint a kooperatív tanulási formáknak is szerepük van a tanulók együttműködési képességeinek kialakulásában és fejlődésében.

Nagyon fontos továbbá az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés teljes rendszerét jelenti. Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.

A mai kor gyermeke olyan közösségbe születik, amelyet a családok meggyengülése jellemez. Így a gyermek természetes szeretet és biztonság iránti igénye, mint alapvető szükséglet, kielégítetlen marad. A mai fiatalok jóval korábban leszakadnak a családjukról, mint pár évvel korábban ezt tették. Napjainkra soha nem látott mértékben megnőtt a kortárs csoportok nevelésben betöltött szerepe. Az iskolai nevelőmunka színtere a kortárs csoportok alkotta közösség, így jelentősen felértékelődik az itt folyó közösségfejlesztő tevékenység.

Minden iskolai, nevelői hatás közül messze az osztályfőnöké a legmeghatározóbb.

Fontos, hogy sok élmény érjen egy osztályt, a közösen megélt kirándulások, rendezvények, ünnepek vagy az együtt elvégzett munka, a közös beszélgetések mind-mind összekovácsolják a közösséget. Minden osztálynak megvan a maga hangulata, és hogy ebben a légkörben mind a diák, mind a tanár, alkotó módon tudjon dolgozni és teljesíteni, abban a csoportos, közösséget formáló osztályfőnöknek és minden ott tanító tanárnak fontos szerepe van.

Nemcsak osztályfőnökeink, hanem tanárkollégáink is rendszeresen részt vesznek olyan tréningeken, ahol megtanulhatják a kor kihívásából adódó problémák kezelését, megismerkedhetnek új, hatékony pedagógiai módszerekkel.

Fontos közösségformáló szerepe miatt, iskolánk valamennyi osztálya minden tanév folyamán (jellemzően május hónapban) tanulmányi kiránduláson vesz részt. Ennek tanulmányi jellege kapcsolódik az osztály specifikumához, vagy az aktuális nevelési célhoz.

Az iskola egyéni arculatát formálják az iskolai ünnepek is, amelyek az értelmi és érzelmi nevelésen túl erősítik a közösséghez tartozás érzését. Az ünnepek egy része történelmi eseményekhez fűződő, másik csoportja az iskola életéhez igazodó tanévnyitó, tanévzáró, ballagás, jubileumi gálák.

Az iskola hagyományápolását szolgáló ünnepélyes alkalmak közé tartozik az első évesek „Csacsiavatója”, a végzősök szalagavatója, de ide kívánkozik a búcsúzó diákok „örökös tagságra” méltó tagjainak köszöntése és a karácsony közös megünneplése az iskolában felállított nagy fenyőfa alatt.

Nagyon fontos szerepe van a közösségfejlesztésben a tanulói önkormányzatnak, röviden DÖK-nek. A diákok nagy szabadsággal rendelkeznek saját elképzeléseik, céljaik megvalósításában. Ezek természetesen kapcsolódnak az iskola nevelési céljaihoz, az intézményi feladatokhoz. A diákszervezet demokratikusan választja képviselőit, a DÖK fellép a diákok érdekképviseletében. Minderre nevelni kell az ifjúságot, és ebben a munkában a diákönkormányzatot segítő tanár pedagógiai tevékenysége a meghatározó. A DÖK emellett rendezvényeivel nemcsak azt a célt szolgálja, hogy a tanulók jól érezzék magukat az iskolában és megszeressék iskolájukat, hanem pl. a diákok közötti kapcsolatok kialakulását (Csacsitábor), illetve megszilárdulását, az osztályközösség összefogását, az Avasi Napok rendezvényein osztályok közötti kapcsolatok megerősítését is szolgálja.

1.5. A pedagógusok, az osztályfőnök helyi feladatai

1.5.1. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

A szakórák megtartása mellett

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanórák megtartása a helyi tantervnek megfelelően,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- egyénre szabott tanulásmódszertan tematika kidolgozása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,

- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

1.5.2. Az osztályfőnök hatásköre és helyi feladatai

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját,
- kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét,
- az iskolapszichológussal együtt kezdeményezi a kezdőévfolyam tanulóinak intelligencia- és képességvizsgálatát,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart,
- nyomon követi a Kréta ESL felületén azokat a diákokat, akiknek tanulási nehézségei vannak vagy lemorzsolódással veszélyeztetettek, és megteszi az ebben az esetben szükséges lépéseket,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása,
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát,
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra,
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására, mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére,

- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását,
- rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- tudatos médiahasználatra nevel (Netikett),
- életvezetési ismereteket ad át – gyakorlati órák keretében (valós élethelyzetekre nevelés).

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1. Az iskola tehetséggondozó, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenysége

A tehetséggondozással az a célunk, hogy a diák lehetőséget kapjon adottságai felismerésére, fejlesztésére, időben, a korosztályának megfelelő szinten elmélyülésre, és egy – idővel bekövetkező – szakosodásra, általános műveltségének szélesítésével egy időben. A tehetségek azonosítására a kezdő évfolyamon az iskolapszichológus szülői beeleegyzéssel tehetségmérést végez.

A szakirodalom szerint a tehetség fő összetevői, mutatói a következők:

- az átlagon felüli intelligencia,
- a tanuló teljesítménye,
- a kreativitás,
- a feladatvégzésben való kitartás.

Tehetséggondozó tevékenységünk célcsoportjai:

- *Tagozatos csoportok (9-12. évfolyam)* – a választott tudományterületen kiemelkedő diákok fejlesztése, akik írásbeli és szóbeli felvételi vizsga után kerülnek be az intézménybe. Számukra a választott tehetségterülethez kapcsolódó tananyag dúsításával lehetőség nyílik arra, hogy elmélyült ismereteket és több gyakorlási lehetőséget kapjanak.
- *Érdeklődő diákok (7-12. évfolyam)*– a tagozatokon kívül tanórán kívüli foglalkozások keretében lehetőség nyílik arra, hogy más tehetségterületen is kipróbálják magukat. Érdeklődési területüknek megfelelően jelentkezhetnek tehetségműhelyekbe, táborokba.
- *Alulteljesítő tehetségek és kettős különlegességű tehetségek (7-12. évfolyam)*– Hiszük azt, hogy minden diáknak van speciális érdeklődési területe, melyben tehetségesebb, elmélyültebb ismeretekkel rendelkezik, mint a többiek. Agymenő programunk lehetőséget nyújt arra, hogy tanulóink bemutassák érdeklődési területüket. Előadásokat, foglalkozásokat tarthatnak olyan témákról, melyek nem

képezik az iskolai tananyag részét, vagy ha igen, akkor ők elmélyültebb, részletes ismeretekkel rendelkeznek a témáról. A felkészülésben szaktanárok, pszichológus, fejlesztő pedagógus segítségét kérhetik. A mentorprogram keretében kortárs segítőket is választhatnak, hogy erősítsék gyenge oldalukat.

A tehetséggondozó tevékenység részei:

- Az Avasi Gimnázium minden osztályában kezdettől folyik a tehetséggondozó munka, hiszen tehetséges, kiemelkedő képességű és szorgalmú diákokat várunk minden osztályunkba. Az emelt szintű képzés (többletóraszám) és a csoportbontás segíti az igényes képzést.
- A tanórákon kívül tanulószobai foglalkozások, szakkörök és szakosztályok segítik a mélyebb tudás elsajátítását (például debate szakkör, EPAS-program, számítástechnika, fotó, művészettörténet, valamint atlétika, kosárlabda, röplabda, természetjáró kör, torna stb.).
- A tanulók rendszeresen tájékoztatást kapnak a különböző versenyekről, pályázatokról, a szaktanárok segítik az eredményes felkészülést.
- A vállalkozó és tehetséges tanulók magyar és idegen nyelvi műsorokon szerepelhetnek, avagy szervezhetnek ilyen jellegű programokat.
- A nyelvi készségek fejlesztésére külföldi tanulmányutakat szervezünk, illetve külföldi diákokat fogadunk.
- Célunk minél több „Jó tanuló - jó sportoló” nevelése.

Három fontos területen bontakozik ki az intézmény tehetséggondozó munkája.

- **A gimnázium diákjai számára**

1. *Tagozatos csoportok – a választott tudományterületen kiemelkedő diákok fejlesztése*

- azonosítás: írásbeli és szóbeli felvételi vizsga
- gondozás: tananyag dúsítása, egyéni differenciálás, versenyfelkészítés

- utánkövetés: felvételi eredmények követése, volt diákok meghívása (beszámolók, foglalkozások)
2. *Tanórán kívüli tehetséggondozó programok érdeklődő diákoknak*
- azonosítás: szaktanári és osztályfőnöki ajánlás
 - gondozás: tehetségterületek szerint
 - utánkövetés: tanulmányi eredmények figyelése, megbeszélések
3. *Alulteljesítő és kettős különlegességű tehetségek gondozása*
- azonosítás: nyitott minden érdeklődő diák számára
 - gondozás: Agymenők program – saját érdeklődési terület bemutatása (diákok előadásokat, foglalkozásokat tartanak), mentorprogram
 - utánkövetés: tanulmányi eredmények figyelése, megbeszélések, szülők és diákok visszajelzései
 - **Tehetséggondozás más intézmények diákjai számára**

Természettudományi labor a város és a megye általános iskolái számára természettudományos tehetségműhely foglalkozások,

Témanapok, versenyek szervezése a régió tehetségpontjainak és más oktatási intézményeinek bevonásával,

Tanácsadás, előadások: szülőknek és érdeklődő pedagógusoknak, saját jó gyakorlatok bemutatása és adaptációjának segítése.

A tehetséggondozó tevékenység szinterei:

- A tehetséggondozás a beiskolázással kezdődik. A különböző osztálytípusok, a differenciált érdeklődés kielégítését jelenti.
- A két tanítási nyelvű képzés, a nyelvi előkészítő osztály és az általános kerettantervű képzés emelt szintű német nyelvi oktatással a nyelvteljesítés kibontakozását, nyelvismeretük elmélyülését illetve elmélyítését biztosítja.

- Az adott területnek megfelelően ez történik más fakultációs osztályunkban is (vizuális kultúra, biológia).
- Az iskolában sikeresen szereplő és sokirányú nemzetközi kapcsolatot ápoló énekkar működik.
- A szaktanárok kirándulásokat szerveznek, országos rendezvényeken, fórumokon, tanácskozásokon vesznek részt tanítványaikkal. A nyelvtanárok a nyelvi készségek fejlesztése és a nyelvterület kultúrájának megismerése érdekében külföldi csere-utakat és tanulmányutakat szerveznek.
- Az iskolai színház- és koncertbérlet, a szervezett mozi- múzeum- és képtárlátogatások a tehetséges, érdeklődő, sokirányúan művelődni vágyó tanulók nevelését célozzák meg. Ezek előtt a rendezvények előtt előkészítő előadásokat, utánuk pedig a látottakat feldolgozó megbeszéléseket szerveznek a szaktanárok.
- A 11-12. évfolyamon az iskola biztosítja az közép- és emelt szintű érettségire és a továbbtanulásra való felkészülés lehetőségét.
- Az Avasi Gimnázium 2011/2012-es tanévben elindított egy új tehetséggondozó programot Agymenők néven. A kezdeményezés sikeresnek bizonyult, minden diákunk részt vett rendezvényeinken.
- A program három elemből épül fel. Fontos pillére a mentorálás. Osztályfőnökök és szaktanárok szervezik meg azt, hogy a vállalkozó diákok segítsék, mentorálják egymást egy-egy tantárgyból.
- A második és a harmadik elem a tudósnap és a tehetségműhely, ahol tanulóink lehetőséget kapnak arra, hogy társaik előtt előadásokat tartsanak, megmutassák azt a témakört, mely számukra fontos, ahol az átlagosnál sokkal mélyebb ismeretekkel rendelkeznek. Eredményeiket elismerő oklevéllel jutalmazzuk.
- A mindennapos testnevelésórákon kívül DSE szakosztályok segítik a tehetséges tanulók kiválasztását és felkészítését.

1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, egyéni foglalkozás,

- heti 2 korrepetálási óra évfolyamonként,
- szoros kapcsolat a nevelési tanácsadóval és a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottsággal,
- ingergazdag környezet kialakítása,
- a gyermek személyiségének átgondolt és reális megítélése,
- a tanuló testi-lelki állapotának minél teljesebb felmérése,
- ok-okozati összefüggések feltárása,
- negatív környezeti hatások kiszűrése,
- a részképesség-kiesések lehetőség szerinti korrigálása,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése,
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A tanulók iskolai kudarcainak csökkentésére irányuló iskolai program:

A sikeresség elengedhetetlen feltétele a tanulás öröme, szabadsága. El lehet érni, hogy a tanuló ne félelemből tanuljon, hanem személyes érdekeltségből, kíváncsiságból. Lehetővé kell tenni, hogy a gyerekek mások emberi méltóságát, személyiségi jogait nem sértve elmondhassák addigi sérelmeiket, kritikai észrevételeiket. A tanulási kudarcok elkerülése érdekében a képességfejlesztő pedagógiai módszereivel megtanítják tanulni.

Mit tekintünk iskolai kudarcnak?

- ha a tanuló képességéhez mérten alulteljesít,
- átlagos képességű tanuló az átlagosnál jóval gyengébben teljesít,
- a tanuló a tantervi minimumot nem képes elsajátítani.

A tanulási kudarcnak tanulói-tantárgyi (A) és személyiségi-nevelési okai (B) lehetnek.

A. A tanulási kudarc tanulói-tantárgyi okai

A diszlexia, diszgráfia, beszédhibák, néma értés hiánya, lényegkiemelő képesség hiánya, bármely tantárgy elsajátításában nehézségeket okoznak. A diszkalkulia a matematika, fizika, kémia tantárgyak tanulását hátráltatja. A térlátás elégtelen volta, szintévesztés, színérzékelés hiánya főként a vizuális kultúra, valamint a geometria és fizika tantárgyak esetében jelent problémát. A mozgáskoordináció zavara az írás, rajz gyakorlását valamint a testnevelés órán való részvételt nehezíti. A ritmusérzék hiánya nem csak az ének-zene, hanem az irodalom órák menetét is negatívan befolyásolhatja. Az iskolai program arra irányul, hogy ezeket a problémákat – amennyire lehetséges – kizárjuk. A szaktanár ennek felelőseként elvégzi az alapkészségek felmérését, amikor a tanuló középiskolai tanulmányait az intézetben megkezdi.

Amennyiben ilyen problémákat érzékelnek a szaktanárok/ osztályfőnök, akkor beszélgetést kezdeményeznek a tanulóval és szüleivel, ahol megállapodnak a további teendőkben.

Ha a tanulónak még nincs szakértői véleménye, akkor vizsgálatot kezdeményeznek a pedagógiai szakszolgálatnál.

Ha van szakértői véleménye, akkor a tanulóval, szülővel, fejlesztő szakemberrel, (esetleg iskolapszichológussal) közösen átbeszéljük, hogyan lehetne segíteni.

B. A tanulási kudarc személyiségi-nevelési okai

Az alábbi problémák feltárásának felelősei az iskolán belül elsősorban az osztályfőnök, az iskola pszichológusa és a védőnő. (Beilleszkedési zavarok, magatartászavarok, tanulási szándék hiánya vagy alulmotiváltság és egészségügyi problémák.) Az okok feltárása után a szakember szociometriai illetve pszichológiai vizsgálattal segítheti a tanulókat a probléma megoldásában.

Hiszünk abban, hogy az iskola pedagógusai alkotta tantestület felkészültsége, problémaérzékenysége, rugalmassága és hivatásszeretete által képes arra, hogy válaszokat keressen és találjon a felmerülő problémák megoldására. Törekszünk arra, hogy személyes jó példával segítsük a tanulókat képességeik kibontakoztatásában. Igyekszünk segítő, türelmes, toleráns és következetes nevelői munkát végezni.

Beilleszkedési problémákon segítő program:

Alapvetően kétfajta beilleszkedési problémával küszködhetnek a tanulók: az iskolába és az osztályba való beilleszkedéssel.

Az iskolai beilleszkedést az osztályfőnökök hatékonyan segíthetik elő, azzal hogy az osztályfőnöki órákon ismertetik az iskola házirendjét, részletesen megbeszélik az abban leírtakat. Az osztályfőnök diákjaival megvitatja az iskola íratlan szabályait is.

Ezen kívül augusztus végén a kezdő évfolyam tanulóinak „Csacsitábort” szervez a diákönkormányzat, ahol az iskola felsőbb osztályos tanulói részvételükkel és tapasztalataik átadásával segítik az újak beilleszkedését. Így a diákok hasznos ismereteket szerezhetnek az iskoláról és annak normáiról.

Problémának tekinthető az is, ha a tanuló nem tud beilleszkedni saját osztályába. Az osztályközösséget formáló, összekovácsoló programok ebben segíthetik a diákokat.

Magatartási nehézségek enyhítését segítő program:

A magatartási problémák leküzdésében leghatékonyabban az osztályfőnökök segíthetnek kollégáikkal összefogva. Az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein többek között ezt is megvitatják a tanárok az iskolapszichológus bevonásával. A probléma orvoslásában partner kell legyen a szülő.

Az ENABLE programban (iskolai bántalmazás ellenes nemzetközi program) kiképződött az iskolapszichológus, aki felmenő rendszerben segíti az osztályfőnökök munkáját a bántalmazás megelőzésében.

Tanulási nehézségek enyhítését segítő programok:

Iskolánk tanárai részt vesznek különböző programokban és kurzusokon, ahol a tehetségek kibontakozását és a tanulási nehézségek leküzdését segítő különböző módszereket dolgoznak ki, illetve sajátítanak el, és azokat átadják diákjaiknak.

Az iskolapszichológus általános tájékoztatást és egyéni konzultációt biztosít a BTMN-es és SNI-s gyerekekkel kapcsolatban.

Az eredményes tanulmányi előrehaladás elősegítése érdekében fejlesztő pedagógiai, mentorálási tevékenységet végeznek.

A hátrányos helyzetű tanulók esetében pedagógusaink a diákok hátrányaik csökkentésére törekednek szakszolgálati segítséget igénybe véve, egyéni bánásmóddal, fejlesztési tervek és foglalkozások megvalósulásával.

Segíthetik:

- az iskolai kudarcok feldolgozását, illetve megelőzését,
- a résztvevők egészséges önbizalmának és önértékelésének kialakulását,
- az élethosszig tartó tanulás megalapozását.

Mindezek eredményeképpen:

- eredményesebbé válhat a tanulók személyiségének fejlődése,
- csökkenthetők az iskolaváltással járó problémák,
- körültekintőbbé válhat a tanulók pályaválasztása,
- zökkenő-mentesebb lehet a munkába állásuk.

A program két alappillére a hátránycsökkentés és a tehetségfejlesztés, így nem csupán az esetlegesen hozott hátrányokkal, az iskolai kudarcokkal küzdő tanítványaik fejlesztésében használható, hanem a tehetségesekkel való foglalkozáshoz is ad használható, a helyi viszonyokhoz könnyen átalakítható ötleteket.

A segítő programok – személyiségközpontúságukból és érdekességükből fakadóan – a célcsoporton kívül eső tanulói körökben is megfogalmazhatják e technikákkal való megismerkedés igényét. Tapasztalatunk szerint a megmutatkozó tanulói igények jelenthetik azt a belső hajtóerőt, amely a program eredményes megvalósításának motorja lehet.

Véleményünk szerint a programunkban megfogalmazott koncepció több tekintetben is modellértékű lehet, mert a végrehajtásban részt vevők számára egy új gondolkodásmódot kínál, új típusú tanítvány-mester kapcsolat kialakulását teszi lehetővé, amelynek a középpontjában a gyermek áll.

1.6.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Az Avasi Gimnázium az Avas lakótelepen helyezkedik el. Beiskolázási körzetünk elég nagy, és ebben nem az Avas lakótelep a domináns. Tanulóink többsége jó anyagi háttérrel

rendelkezik, kevés közöttük a szociálisan hátrányos helyzetű. Ebből következően a veszélyeztetett fiataljaink problémái nem a rossz anyagi helyzetből és nem a gimnáziumunk területi elhelyezkedéséből erednek.

A mai ifjúság problémái:

- 1) a családi konfliktusok,
- 2) az alkoholfogyasztás és dohányzás,
- 3) a drog- és kábítószer-fogyasztás,
- 4) a pszichés problémák,
- 5) egészségügyi problémák,
- 6) iskolai mobbing,
- 7) párkapcsolati problémák (hogyan hat ez a testi-lelki fejlődésükre, tanulmányi eredményükre),
- 8) étkezéssel kapcsolatos problémák (bulémia, anorexia).

1) A családi konfliktusok enyhítése

A fenti problémák megoldásának megkezdéséhez lényeges momentum az információszerzés, hogy melyik gyerek tartozik ebbe a körbe. A nevelőtestület egyik fontos feladata a tanítványainak figyelése, amivel segítheti a gyermek - és ifjúságvédelmet. Az Avasi Gimnázium rendelkezik iskolapszichológussal és mentálhigiénés szakemberrel, akik megfelelő szakmai tudással felismerik az ilyen tanulókat, vagy fogadják az erre utaló jelzéseket.

Mindenképpen történnie kell egy katalogizálásnak, ami lehetővé teszi ezeknek az esetnek a nyomon követését. Ezután fel kell mérni, szükség van-e külső szakemberek (pl. pszichológus, szociális gondozó) vagy szervezetek (pl. rendőrség) bevonására. Ha nincs, vagy a tanuló negálja a szélesebb körű segítséget, és ezt a helyzet megengedi, akkor az osztályfőnök vagy a pszichológus segítő beszélgetést folytathat a gyermekkel. Ez nem terápia, arra külső szakképzett terapeuta segítsége vehető igénybe.

Ezzel párhuzamosan a mentálhigiénés tanár értesítheti az osztályfőnököt és a szaktanárokat, hogy vegyék figyelembe a tanuló helyzetét és konzultáljanak a további lehetőségek felől, természetesen, ha ezt lehetővé teszi a közoktatási törvény titoktartási kötelezettsége.

2) Az alkoholfogyasztás és a dohányzás terjedésének megakadályozása

A jelenség megakadályozásának legnagyobb lehetősége a prevenció, a megelőzés, amely megelőzheti a rászokást, a fizikai függőséget.

Az elsődleges prevenció célja, hogy ne alakuljon ki az addikció. Az órai munkában (pl. osztályfőnöki, biológia) lehetőség nyílik a felvilágosításra. Mindez kiegészíthető vendégelőadók (orvos, pszichológus, pszichiáter) előadásaival is, lehetőség szerint pályázatok segítségével.

A másodlagos prevenció a függés mielőbbi megszüntetése. Itt a tömegekhez szóló prevenciók tevékenységre nincs lehetőség, hiszen egy-egy adott személyhez kötődő problémát kell megoldani. A megfelelő szakszolgálatok igénybevétele egyes esetekben szükséges lehet. A legjobb hatásfokot ebben az esetben az hozhatja, ha a mentálhigiénés vagy más szakember segítő beszélgetést folytat a tanulóval és közös munka segítségével szüntethetik meg a tüneteket.

3) A drog és kábítószer-fogyasztás kialakulásának, elterjedésének megakadályozása

Az első feladat a prevenció, amelyre előadások, interaktív csoportfoglalkozások, egyéni beszélgetések keretében van lehetőség, legtöbbször külső szakember segítségével.

Második feladat a kábítószert fogyasztó fiatalok felismerése. Problémát jelenthet, hogy ezen szerek használatának szomatikus jelei nem mindig egyértelműek.

Miután megtörtént a felismerés, külső szakembereket kell bevonni az eset kezelésébe (pl. drogambulancia szakpszichológusait). Ha a tanuló önként jelentkezett a problémájával és a külső segítséget nem akarja, segítő beszélgetést lehet vele folytatni, de ekkor természetesen bizalmasan kell kezelni az általa közölteket, viszont a név nélküli információt el kell juttatni a megfelelő szervekhez (pl. rendőrség, önkormányzat), hiszen az állami szervek prevenciók lehetőségei ezekre az információkra alapozhatók.

4) Pszichés problémákkal küzdő tanulók (magatartászavar, deviancia, antiszociális magatartás, öngyilkossági hajlam, önismereti problémák) kezelése

A pszichológus szakértelme lehetővé teszi, hogy felismerjen olyan pszichés zavarral küzdő tanulókat, akik pszichológiai illetve pszichiátriai kezelésre szorulnak. A felismerés után, ha lehet és a tanuló illetve a család beleegyezik, az iskolának törekednie kell arra, hogy a tanuló szakemberhez kerüljön. Nem olyan magatartási problémaként kell kezelni ezeket az eseteket, amelyek egyszerű szankciókkal rendezhetők, hanem pszichológiai esetként, mert szülehetnek egész életüket elrontható ítéletek és stigmák.

Az osztályfőnök egyszerűbb életvezetési illetve önismereti problémák esetén rendszeres segítő beszélgetésekkel támogathatja az iskola tanulóit.

5) Egészségügyi problémákkal küzdő tanulók segítése

Ez esetben is fontos az esetfelismerés, ha az látenszen jelentkezik (pl. gerincferdülés), amelyben nagy segítséget nyújthatnak a testnevelők. A felismerés után a betegség kiváltó okait kell megszüntetni vagy a betegséggel való együttélést kell könnyebbé tenni. Ennek két szintje lehetséges. Egyrészt a pszichés szint, amelyben az osztályfőnök segítő beszélgetést folytathat. A másik a gyakorlati tevékenység szintje (pl. szakrendelésre való irányítás, gyakorlati tanácsok). Ezekben az esetekben fontos az osztályfőnök és a védőnő, az iskolaorvos illetve a testnevelők együttműködése.

Az egészségügyi problémák megelőzésében nagyon nagy szerepe van a sportnak, a testkultúrának.

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység akkor lehet igazán teljes és eredményes, ha az osztályfőnök állandó kapcsolatban van az iskolájában az igazgatóval, a pszichológussal, a szaktanárokkal, az iskolaszékkal, a szülőkkel.

Tevékenységében az iskolán kívül több hatósággal, intézménnyel és az illetékes szakszolgálatokkal tarthatja a kapcsolatot.

1.6.5. Iskolapszichológus

Intézményünkben iskolapszichológus működik. Tevékenységével az oktató-nevelőmunkát segíti.

Az intézményben működő iskolapszichológusnak joga van ahhoz, hogy...

- önálló helyiséggel és a munkai igényeknek megfelelő bútorzattal, anyagokkal, a minőségi munkavégzéshez szükséges eszközökkel rendelkezzen.
- elláthassa a munkaköri leírásában rögzített feladatait, ezen belül
 - a) konzultációt kezdeményezzen a pedagógussal, szülővel,
 - b) pszichológiai tanácsadást nyújtson egyéni helyzetben,
 - c) gyermeknek/serdülőnek vagy gyermek-/serdülőcsoportnak,
 - d) tanulást és közösségfejlesztést segítő felméréseket végezzen az iskolai osztályokban,
 - e) a gyermek fejlődését segítő egyéni képességvizsgálatokat és a személyes erőforrásait feltáró személyiségvizsgálatokat végezzen, melyekkel a gyermek jobb megismerését és a pedagógiai munka differenciálását segíti elő,
 - f) tanítási óra, pedagógiai foglalkozás időpontjában, azzal párhuzamosan, a pedagógussal egyeztetve, egyéni (nem csoportos) pszichológiai tanácsadás érdekében, saját szobájában fogadjon gyermeket, melynek során a gyermek távolmaradása a tanítási óráról engedélyezett és nem von maga után szankciókat.

Az intézményben működő iskolapszichológusnak kötelessége:

- figyelembe venni munkavégzése során, hogy szolgáltatásai nyújtása alkalmával a gyermekek jogai és az őket gondozó szülők, pedagógusok jogai ne sérüljenek, tartsa szem előtt, hogy munkája alapvetően a bizalmon alapul.
- a pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe (SZEK) alapján szervezni munkáját különösképpen az információk megosztásának és a titoktartásnak a kérdéseit.
- munkájának megvalósításában támaszkodjon az Iskolapszichológia Szakmai Protokolljának (ISZP) útmutatásaira és a munkaköri leírásában foglaltakra.

- Az iskolapszichológus feladata, alapvető célja, hogy szaktudásával az iskola oktatónevelő munkáját segítse, hatékonyságát növelje. Pszichológiai ellátás biztosítása gyermekek, szülők, pedagógusok számára, és szükség esetén egyéb szakemberek bevonása.

Szakmai tevékenységek:

- prevenciós szűrésekben való részvétel,
- tanulási nehézségek azonosítása a fejlesztő pedagógussal együttműködve,
- beilleszkedési és magatartási zavarok feltárása, elemzése,
- konzultációs lehetőség biztosítása gyermekek, szülők és pedagógusok számára,
- esetmegbeszélési lehetőség biztosítása a fejlesztő pedagógusok, és a gyermekeket tanítók számára,
- személyiség és készségfejlesztő tréningek tartása gyermekcsoportokban,
- a nevelés-oktatás hatásainak vizsgálata közösségek viszonyrendszerében és az egyének szintjén pszichometriai eszközökkel. (pl. osztályklíma vizsgálat),
- intézményekkel és más szakemberekkel való kapcsolattartás az esetek függvényében,
- pályaválasztási tanácsadás,
- közreműködés tehetséges gyermekek azonosításában, - személyes fejlődésük elősegítésében,
- prevenció és szemléletformálás céljából előadások tartása nevelési, vagy szülői értekezleteken, ill. tematikus csoport formájában,
- részvétel mentálhigiénés feladatok ellátásában.

Az iskola- és óvodapszichológusok feladatkörét a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról c. rendelet 132. § szabályozza.

A feladatkör jogszabályi meghatározása: A nevelési-oktatási intézményben alkalmazott óvodapszichológus, iskolapszichológus ellátja az e §-ban meghatározott feladatokat, amelyek *elsődleges célja a gyermek, a tanuló személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése.*

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

1.7.1. A tanulók közösségei, a diákönkormányzat (DÖK)

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak.

A tanulók döntési joga:

- a diákönkormányzati munkában történő részvételre,
- annak szervezésére,
- szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon.

A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között:

- kifejthessék véleményüket a házirend,
- a szervezeti és működési szabályzat,
- valamint a pedagógiai program

elkészítésekor.

Ennek érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzat patronáló tanára közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A dokumentumok tanulói véleményezése a diákönkormányzat hatásköre az annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Ugyanakkor lehetőséget kívánunk biztosítani arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. A tájékoztatás és a tanulói vélemények beszerzésének módszerét az előző bekezdésben foglaltak alapján határozzuk meg.

A diákönkormányzat bevonásával biztosítjuk az iskola tanulóközössége számára azt a lehetőséget is, hogy a tanulók számára fontos döntéseket megelőzően – a diákönkormányzat vezetőjének vagy patronáló tanárának előzetes kérése alapján – részt vehetnek a nevelőtestületnek azokon az értekezletein, amelyeken az iskola munkájának értékelése történik.

1.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolat-tartásának formái

1.8.1. A szülővel való kapcsolattartás formái

Szülői értekezlet, fogadóóra, nyílt nap, elektronikus napló (Kréta)

A Köznevelési törvény értelmében a szülőt megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga. Ahhoz, hogy a szülő eldönthesse, hogy melyik intézmény a legalkalmasabb a gyermek adottságainak, képességeinek kibontakoztatására, az Avasi Gimnázium mindenkori vezetése ismerteti a szülőkkel az iskola speciális képzési formáit. Ennek érdekében minden tanévben egy alkalommal beiskolázási szülői értekezletre várjuk az érdeklődő tanulók hozzátartozóit.

A döntéshozás előtt nyílt tanítási napot szervezünk az általános iskolai tanulók és szüleik számára.

Az iskolánkba felvett tanulók szülei félévenként egy-egy alkalommal szülői értekezleten és fogadónapon tájékozódhatnak gyermekük fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről.

A félévi és év végi értékelést legalább egy hónappal megelőzve, az osztályfőnök vagy a szaktanár, írásban értesíti a szülőt, ha gyermeke fejlődésének érdekében intézkedést tart szükségesnek. A szaktanár vagy az osztályfőnök probléma esetén értesíti vagy berendelheti a szülőket/gondviselőket.

A szülők írásos tájékoztatása

A szülőket folyamatosan értesítjük tanítványunk előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről a digitális napló révén. A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén. Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel a digitális napló révén, vagy egyéb szokásos írásos formában. Az osztályfőnök folyamatosan figyelemmel kíséri a diákoknak beírt érdemjegyeket, a tanulói hiányzásokat és késéseket.

A Köznevelési törvény hatályos előírása szerint a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

A szülői munkaközösség

A Köznevelési törvény rendelkezik arról is, hogy a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezetet (munkaközösséget) hozhatnak létre. Egy-egy osztályban e szervezetet 3 fő szülőből álló munkaközösség alkotja, melynek tagjait minden tanév első szülői értekezletén választják, vagy megerősítik tisztségükben az osztályba járó tanulók szülei. Funkciójukat akkor láthatják el, ha az érintett tanulók szüleinek több mint 50%-a alkalmasnak tartja őket erre. Az osztályonként létrehozott szülői munkaközösségek koordinációs tevékenységet folytatnak az osztályfőnök és szülőtársaik között. Többnyire az osztályrendezvények, kirándulások lebonyolításában segítenek, de továbbíthatják a több tanuló szülei által felvetett nevelési vagy egyéb osztályproblémát is az osztályfőnök, egy-egy szaktanár vagy szükség esetén az iskolavezetés felé.

Az osztályonként megválasztott szülői munkaközösség tagjai alkotják az Avasi Gimnázium szülői munkaközösségét, melynek élére 50% +1 fő szavazattöbbséggel elnököt választanak. Az elnök látja el a továbbiakban a szülők képviseletét minden szükséges esetben.

Minden tanév elején – véleménynyilvánítás céljából – a gimnázium igazgatója ismerteti a szülői szervezettel az iskola tervezett éves programját.

A szülői munkaközösség is munkaterv alapján működik. Tevékenységét az osztályfőnöki munkaközösség vezetője és a nevelési igazgatóhelyettes koordinálja.

Az Avasi Gimnázium nevelőtestülete messzemenően számít a szülők aktív részvételére nemcsak a társadalmi munkák lebonyolításban, hanem az oktatás-nevelés folyamatában is.

Szívesen vesszük a szülők segítségét előadások megtartásában, a tanulók felügyeltében vagy kíséretében.

Az intézményi tanács

Az iskolában a helyi közösségek érdekeinek képviselőire a szülők, a tanulók, a nevelőtestület, az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat, egyházi jogi személyek azonos számú képviselőjéből és a fenntartó delegáltjából álló intézményi tanács hozható létre.

Amennyiben az előző bekezdésben meghatározott feltételek nem teljesülnek, abban az esetben az intézményi tanácsot a szülők, a nevelőtestület és az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat azonos számú delegáltjából kell létrehozni.

Az intézményi tanács jogi személy, amely hatósági nyilvántartásba vétellel jön létre, a hatósági nyilvántartást a hivatal vezeti, székhelye azonos az érintett iskola székhelyével, tagjait az intézményvezető bízza meg a delegálásra jogosultak véleménye alapján a feladat ellátására, elnökének az választható meg, aki életvitelszerűen az intézmény székhelyével azonos településen lakik, ügyrend alapján működik, az ügyrendet az intézményi tanács dolgozza ki és fogadja el. Ügyrendjének a hivatal által történt jóváhagyását követően az intézményi tanácsot a hivatal felveszi a hatósági nyilvántartásba, képviselőjét az elnök látja el.

Az intézményi tanács az Avasi Gimnázium, mint nevelési-oktatási intézmény és a helyi közösségek érdekeinek képviselője céljából létrehozott egyeztető fórum, mely a nevelőtestület, a szülői szervezet és az (intézmény székhelye szerint illetékes) Önkormányzat delegáltjaiból álló autonóm testület.

A tanács tagjainak, tisztségviselőinek névsorát éves munkaprogramja tartalmazza, melynek elfogadásáról készített jegyzőkönyvi mellékletben a tanács személyi összetételét érintő és a tisztségviselők megbízatásában bekövetkezett változásokat folyamatosan át kell vezetni.

A tanács megbízatása határozatlan időre szól.

A tanács tagjainak száma iskolánkban: 3 fő.

A tanácsba a delegálásra jogosult közösségek azonos számú tagot és a tagokkal egyező számú póttagot delegálhatnak.

A tanácsba valamennyi delegáló közösség a maga nevében egy fő tagot delegálhat.

A tanács üléseit a munkaprogramjában meghatározott időpontokban félévente tartja.

A tanács akkor határozatképes, ha ülésén legalább két tag részt vesz. Ha a tanács ülése határozatképtelenség miatt elmarad, az ülést öt munkanapon belül újra össze kell hívni.

A tanács üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni.

Az iskolavezetéssel való konzultációs alkalmakon a tanácsot az elnök képviseli.

A tanács üléseinek állandó meghívottja az iskola igazgatója.

A tanács elnöke az éves iskolai munkatervben és a tanács munkaprogramjában foglaltaknak megfelelően vesz részt az iskolavezetés és a nevelőtestület egyes rendezvényein.

A szülői kapcsolattartás egyéb formái:

- a digitális naplón keresztül üzeneteket, felhívásokat, kéréseket és értesítéseket küld az iskola, ugyanitt a szülő és a tanuló nyomon követheti a tanuló tanulmányi előmenetelét, hiányzásait, dicséreteit és az esetleges fegyelmező intézkedéseket,
- személyes kapcsolattartást biztosít egyéni esetekben,
- az iskola honlapján keresztül
- a kezdő évfolyamok számára szervezett tanár – diák - szülő találkozó keretein belül.

A partnerszervezetekkel és a diákokkal való együttműködés fejlesztése érdekében az együttműködés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös munka eredményességének értékelésére, a partnerszervezetek és a diákság jogainak gyakorlására. Amennyiben akár egyetlen területen a rendellenes működés, a kapcsolatok lazulásának jelei mutatkoznak, tárgyalásokat kell kezdeményezni az érintett partnerszervezettel az együttműködésben mutatkozó gondok feltárására, a szabályozó rendszer módosítására.

1.8.2. A diákokkal való kapcsolattartás formái

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok foglalkoznak.

A tanulók közösségei:

- osztályközösség - vezetője az osztály diákbizottság (ODB), melyet az osztályközösség választ,
- iskolai vezető szerve - a Diákönkormányzat (DÖK), melynek tagjai az osztálytitkárok. A testület évente legalább két alkalommal ülésezik,
- legfontosabb iskolai fóruma - a Diákközgyűlés, melyet az igazgató a munkatervben meghatározott időpontban évente hív össze,
- a nevelőtestület és a Diákönkormányzat között a kapcsolatot a diákközösséget segítő tanár tartja. Esetünkben 2 fő.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának formái

Az iskola tanulóiként:

- az osztályfőnöki órákon,
- a DÖK ülésein,
- a Diákközgyűlésen.

Diákközösségek tagjaiként:

- a közösségének alakuló ülésein,
- felnőtt patronálók felkérésére,
- közösségük életével kapcsolatos kérdésekben.

Bizottságok tagjaiként:

- Fegyelmi Bizottság.

A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére illetve cséréjére a következő fórumokat működteti az iskola illetve a diákönkormányzat:

Iskolagyűlés

A diákokat az intézmény vezetői és tantestülete rendszeresen tájékoztatják az iskolával kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről. A tájékoztatás elsődleges formája az iskolagyűlés.

Diákközyűlés

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vethet fel, azokra választ kérhet. A diákközyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz.

Infokommunikációs kapcsolattartás

A tanulók a rájuk vonatkozó érdemjegyeket, valamint hiányzásuk alakulását a digitális naplón keresztül kísérik figyelemmel.

Az iskola honlapjáról fontos, őket érintő információkat szerezhetnek, űrlapokat tölthetnek le, információkhoz juthatnak a vizsgákról és más fontos eseményekről.

1.8.3. Kapcsolattartás az iskola külső partnereivel

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik, így az iskola-egészségügyi ellátást biztosító szervezettel, a családsegítő szolgálattal, a pedagógiai-szakmai szolgáltatókkal való kapcsolattartás további szabályozására ott van lehetőség.

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az írott és nyomtatott sajtóval, a tankerületi igazgatósággal. A sajtóval történő kapcsolattartás a nevelési igazgatóhelyettes feladatkörébe és felelősségi körébe tartozik.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel, a felsorolásban több helyen megjelöljük a kapcsolattartásért felelős személyt.

- A régió általános és középiskolái, művészetoktatási intézményei – igazgató,
- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Humán Főosztály – főosztályvezető,
- Klebelsberg Intézményfenntartó Központ - igazgató
- Miskolci Intézmény-működtető Központ – igazgató,
- A B-A-Z. Megyei Szakmai, Szakszolgálati Közművelődési és Sportintézet, Miskolc – igazgató,
- B-A-Z. Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztálya – oktatási igazgatóhelyettes.
- A testnevelés munkaközösség tagjai és a külsős sportegyesületek vezetői, edzői folyamatos szakmai kapcsolatot tartanak egymással.
- A régió egyetemei és más felsőoktatási intézményei.
- Lengyel Kisebbségi Önkormányzat
- Rákóczi Szövetség.
- Alliance Française
- Magyar-Francia Ifjúsági Alapítvány
- Francia Intézet
- Franciatanárok Magyarországi Egyesülete
- Két Tanítási Nyelvű Iskolák Egyesülete
- Central European Teaching Program
- Oxford University Press
- Euroexam Vizsgaközpont
- Goethe Intézet
- DSD iskolák
- ZfA – a DSD iskolák tevékenységét koordináló szervezet
- A Határtalanul! program keretében határon túli iskolákkal.

Pályaorientációs nap

Iskolánk minden jelentkező felsőoktatási intézménynek lehetőséget biztosít arra, hogy bemutatkozzon. A pályaorientációs napot a különböző évfolyamok igényeihez igazodva szervezzük meg.

Regionális helyzetünkből adódóan és kiépített kapcsolatrendszerünknek köszönhetően a pályaorientációs napon nagyobb hangsúlyt kap a Miskolci Egyetem bemutatása.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályai és a szóbeli felvételi vizsga követelményei

1.9.1. A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. A jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

- követelményeit,
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati),
- és az értékelés rendjét

a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza. A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell lenni a köznevelési törvény végrehajtása érdekében készült 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64-74.§-ainak rendelkezéseire.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

1.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá

- más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A magasabb évfolyamra lépés (a továbbhaladás) feltétele

- Az évfolyam tantárgyi követelményeinek legalább elégséges szintű teljesítése.
- Amennyiben a tanuló nem tesz eleget a tantárgyi követelményeknek, javítóvizsgát tehet minden évfolyam végén legfeljebb három tantárgyból. (Amennyiben a tanuló háromnál több tantárgy tantárgyi követelményeinek nem felel meg, vagy sikertelen javítóvizsgát tesz, az évfolyamot meg kell ismételnie.)
- Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette.
- A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.
- A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha:
 - felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
 - engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
 - a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet,
 - a tanuló a félévi, illetőleg év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.
- Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

- A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.
- Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanulónak – az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével – egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen
 - meghaladja a kétszázötven tanítási órát,
 - egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
- A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett jogszabályban előírt értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamisméltléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.
- Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

1.9.3. Az értékelés rendje

A vizsga részei

Minden egyes tantárgyi vizsga 60 perces (kivéve Irodalomból) **írásbeli** és egy maximum 15 perces **szóbeli** vizsgarészből áll, ez alól kivételt képez az erkölcstan vizsga, melynek csak szóbeli vizsgarésze van. A szóbeli tétel kifejtése előtt 30 perc felkészülési időt kell biztosítani a vizsgázó részére. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

Az egyes tantárgyak követelményrendszere

Minden tantárgy vizsgakövetelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az értékelés rendje

Az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Az írásbeli maximális pontszáma – az idegen nyelv és matematika vizsgatantárgy kivételével - a teljes vizsgára kapható pontszám 50-60%-ával egyezik meg. Idegen nyelv esetében az írásbeli pontszáma az összes pontszám 70%-ával azonos. A matematika vizsgatárgy esetén az írásbeli 2/3 része, a szóbeli 1/3 része az összpontszámnak.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára.

Az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

- 1–24% – elégtelen
- 25–39% – elégséges
- 40–59% – közepes
- 60–79% – jó
- 80–100% – jeles.

Az elégséges osztályzat eléréséhez mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgarészekben teljesíteni kell a vizsgapontok legalább 25 %-át.

A teljesítmény százalékban történő kifejezésekor a számítást csak az egész szám megállapításáig lehet elvégezni, tizedesjegy nem állapítható meg.

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell letennie.

1.9.4. Az egyes tantárgyak vizsgakövetelményei

Magyar nyelv és irodalom

Irodalom

A vizsga feladatait a szaktanár/munkaközösség állítja össze az adott félév/tanév tananyagából. Az írásbeli vizsgán a tanulónak két megadott téma közül egyet kell kifejtenie összefüggő fogalmazás formájában. A fogalmazás elkészítéséhez 90 percet kell biztosítani.

Szóbeli vizsgára a szaktanárnak/munkaközösségnek tételsort kell összeállítania, a tanuló a tételsorból egyet fejt ki részletesen.

Értékelés: Az irodalom érdemjegyet a fogalmazás tartalmi részének és a szóbeli vizsgának együttes értékelése határozza meg. A maximálisan elérhető pontszám 60 az írásbeli, 40 a szóbeli vizsgán.

Magyar nyelv

Az írásbeli vizsga feladatait a szaktanár/munkaközösség állítja össze az adott félév/év tananyagából. (A csak magyar nyelv tantárgyból vizsgázók gyakorlati szövegalkotási feladatot oldanak meg.)

Az írásbeli vizsgaeredményt a fogalmazás szerkezete (20 %), a megfogalmazás minősége (20 %) és a helyesírás értékelése (10 %) határozza meg (Összesen: 50 pont). Szóbeli vizsgára a szaktanárnak/munkaközösségnek tételsort kell összeállítania, a tanuló a tételsorból egyet fejt ki részletesen, amelyhez egy gyakorlati feladat is kapcsolódik. A vizsga során az adott évfolyam anyagában szereplő ismeretanyagról ad számot a vizsgázó. A szóbeli vizsga eredménye a vizsga összeredményének 50%-a.

Etika, Életvitel, Erkölcstan, Állampolgári ismeretek

Írásbeli: A félév/év témakörei közül a szaktanár kijelöl ötöt, ezek közül a vizsgázó választ egyet, amelyből egy házi dolgozatot készít. (Ennek terjedelme 50-120 sor).

Szóbeli: A házi dolgozatban kifejtett gondolatairól, érveiről folytat a vizsgázó szabad beszélgetést a vizsgáztató tanárral. (Felkészülési idő nincs.)

Történelem

Az írásbeli vizsgarész egy rövid válaszokat igénylő részből és egy kifejtendő esszéből áll. A rövid választ igénylő kérdések topográfiai, kronológiai és fogalomhasználati és történelmi személyekre vonatkozó kérdéseket tartalmaznak. A rövid válaszokat igénylő feladatok összpontszáma 15 pont. Az esszé feladat értékelési szempontjaiban az érettségi esszéfeladatok értékelését vesszük figyelembe (feladat megértése, fogalomhasználat, tér és idő használata, források használata, eseményeket alakító tényezők feltárása, megszerkesztettség és nyelvhelyesség) Az esszé feladat összpontszáma 15 pont. Az írásbeli feladat összpontszáma 30 pont.

A szóbeli vizsgán az adott félév/tanév témaköreire vonatkozó kérdésekből készült tételekből kell húzni a tanulónak. A szóbeli vizsgán elérhető összpontszám 20 pont.

Élő idegen nyelv

Az írásbeli vizsga számon kéri a megfelelő félév/tanév helyi tantervben rögzített tananyagát különböző feladattípusok alapján, nyelvi szinttől függően. A tanuló – az esetleges fogalmazási feladat kivételével – nem használhat segédeszközt, viszont a szövegalkotási feladat megoldásakor szótár használata megengedhető.

A szóbeli vizsgán az adott félév/tanév témaköreire vonatkozó kérdésekből készült tételekből kell húzni a tanulónak. Az írásbeli és a szóbeli vizsga pontszámának aránya: 70% és 30%.

Célnyelvi civilizáció

Az írásbeli vizsga számon kéri a megfelelő félév/tanév helyi tantervben rögzített tananyagát különböző feladattípusok alapján. A tanuló a vizsgán középiskolai célnyelvi, vagy magyar nyelvű földrajzi és történelmi atlaszt, valamint egynyelvű nyomtatott nem enciklopédikus szótárt használhat. A szóbeli vizsgán az adott félév/tanév témaköreire vonatkozó kérdésekből készült tételekből kell húzni a tanulónak. Az írásbeli és a szóbeli vizsga pontszámának aránya: 50% és 50%.

Matematika

A matematika vizsgatárgy esetén az írásbeli 2/3 része, a szóbeli 1/3 része az összpontszámnak. Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak: az első félév, illetve a tanév végén a teljes tanév legfontosabb fejezeteit érintik. A feladatok között vannak az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrző, valamint összetettebb feladatok is. A szóbeli vizsgán ezek közül egy tételt húz a tanuló, mely legalább két fejezetét érinti az adott időszak tananyagának. A tétel kidolgozására 30 perc áll rendelkezésre. A szóbeli vizsgán az adott időszakban tanult alapvető definíciók és tételek számonkérése történik. A vizsga során használható segédeszközök: számológép, körző, négyjegyű függvénytáblázat, vonalzó és szögmérő.

Digitális kultúra

Az digitális kultúra vizsga egy feladatlapon szereplő feladatok gyakorlati megoldásából áll. A gyakorlati feladatlap 2-3 (egyenként esetleg több részből álló) feladtból áll, amelyek az adott félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érintik. A feladatok közül egy feladat egy összetett problémamegoldást ellenőriz. A következő segédeszközöket lehet használni a gyakorlati vizsgán: számítógép, vonalzó.

A szóbeli vizsgán a középszintű érettségi követelményeknek megfelelően összeállított minimum tíz tételből húz egyet a tanuló, amelyet kifejt.

Fizika

Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%–át, a szóbeli vizsgára 40%–át lehet adni. Az írásbeli vizsga feladatai az adott félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érintik. A feladatok az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzik, és a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza.

A fizika szóbeli vizsgán tételekből kell húznia a vizsgázónak, mely tételek legalább két különböző témát tartalmaznak. A feleletében ismertetnie kell a témakör legfontosabb fogalmait, törvényszerűségeit, gyakorlati vonatkozásait, kísérleteit.

Biológia

Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60 %-át, a szóbeli vizsgára 40 %-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga tananyaga az adott félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. Az írásbeli feladatsor megoldásával 60 pontot lehet elérni. A feladatok között szerepelhetnek a következő feladattípusok:

- ábraelemzés
- rövid válaszos feladatok
- feleletválasztós (teszt) feladatok.

A szóbeli vizsgán a középszintű érettségi követelményeknek (fakultáció esetén az emelt szintűeknek) megfelelően összeállított tételekből húz a tanuló, amelyet kifejt.

Kémia

Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60 %-át, a szóbeli vizsgára 40 %-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga feladatai az adott félév vagy tanév legfontosabb fejezeteit érintik. A feladatok között az alábbi feladattípusok szerepelhetnek:

- rövid kiegészítendő típusú feladatok
- feleletválasztós (teszt) feladatok
- táblázatos feladatok
- számítási feladatok
- definíciók.

A szóbeli vizsgán a középszintű érettségi követelményeknek (fakultáció esetén az emelt szintűeknek) megfelelően összeállított tételekből húz a tanuló, amelyet kifejt.

Földrajz

A vizsga két részből áll. Az írásbeli rész egy 30 pontos topográfiai ismereteket, alapfogalmakat, definíciókat, összefüggéseket ellenőrző teszt. A szóbeli részben az adott félév/tanév témaköreiből kell tételt húznia a vizsgázónak, ezzel maximálisan 20 pontot szerezhet.

Testnevelés és sport

Testnevelés tantárgyból egy 60 perces (bemelegítés nélkül) gyakorlati és egy szóbeli vizsgát kell végrehajtania a tanulónak, melyet az érintett pedagógus, az adott tanévre vonatkozó egyéni tanmenete alapján határoz meg. A feladatok meghatározásánál szerepelnie kell az atlétikát, a sportjátékokat, a torna jellegű gyakorlatokat, valamint a kondicionális és koordinációs képességeket felmérő gyakorlatanyagoknak. A vizsgán összesen 100 pontot lehet elérni, melynek 70 %-át a gyakorlati és 30 %-át a szóbeli vizsga adja.

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60 %-át, a szóbeli vizsgára 40 %-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga tananyaga a tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. Az írásbeli feladatsor megoldásával 60 pontot lehet elérni. A feladatok között az alábbi feladattípusok szerepelhetnek:

- ábraelemzés, képek, mozgóképi szövegek, források értelmezése
- rövid válaszos feladatok
- feleletválasztós feladatok.

A szóbeli vizsgán öt tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbelin elérhető pontszám 40 pont.

Vizuális kultúra

A vizsga a teljes pontszáma 100.

70% (70 pont) írásbeli vizsga (gyakorlati rész, alkotás),

30%-a (30 pont) szóbeli vizsga.

Az írásbeli vizsga egy rajz feladatból áll, amely az adott félév vagy tanév legfontosabb témáinak legalább 70%-át érinti.

Követelmények:

Írásbeli vizsga (60 perc):

- Látvány megjelenítése megadott képzőművészeti technikával (grafitceruza, szén, akvarell).

- Ábrázolási konvenciók értelmezése és használata.
- Megfigyelt téri helyzetek, forma, arány, fény és színviszonyok ábrázolása.
- Szöveges és képi elemek kompozícióba rendezése.
- Kreativitás

Szóbeli vizsga (10 perc):

Az adott év művészettörténeti ismereteiről ad számot a tanuló.

A megadott tételsorból egyet fejt ki.

Erkölcstan

Az erkölcstan vizsga szóban zajlik. Az adott évfolyam tananyagának témaköreiből húz egyet a vizsgázó, és azt szóban kifejti. A szóbeli vizsga kiváltható egy írásban beadandó dolgozattal. Amennyiben ezt a vizsgaformát választja a tanuló, úgy a szaktanárral egyeztetett témakörök egyikéből kell készítenie egy prezentációt. A beadandó dolgozat témáját, a beadás határidejét, a tartalmi, formai, terjedelembeli követelményeket a szaktanár egyezteti a diákkal.

Ének-zene

Az írásbeli vizsga zenetörténeti szövegalkotás. A feladat egy szöveg önálló kidolgozása, megfogalmazása adott szempontok alapján, amelynek címét a vizsgázó a megadott három téma közül választhatja. A feladat megoldásának terjedelme minimum 1, maximum 3 oldal. A dolgozat témája lehet:

- egy adott zenetörténeti kor, stílus, műfaj, népzenei stíluskör jellegzetes vonásainak leírása.
- egy megadott zeneszerző munkásságának vázlatos bemutatása, egy mű vagy műfaj elhelyezése a szerző életművében, egy műfaj kialakulása, változása.
- egy zenetörténeti kor feltárása, a történelmi, társadalmi háttér bemutatása.

A szóbeli vizsgarész egy népdal éneklése szöveggel (maximum két versszakkal), valamint az énekelt népdal elemzése, az énekelt anyaghoz kapcsolódó népzenei ismeretek kifejtése. Az írásbeli vizsgarész maximum 40 pont, a szóbeli vizsgarész maximum 20 pont.

1.9.5. A szóbeli felvételi vizsga követelményei

6 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű nyelvoktatással

(kód: 1300)

Magyar szóbeli felvételi

A feladatokat minden évben a magyar nyelv és irodalom munkaközösség állítja össze.

A tétel kihúzása után a tanuló 30 perc felkészülési időt kap.

A szóbeli feladat kifejtésére 10 perc áll a tanuló rendelkezésére.

A felelet értékelése során a vizsgáztató bizottság a következő szempontokat veszi figyelembe:

- olvasási készség
- kommunikációs készség, nyelvhasználat
- szövegértési kompetencia
- általános irodalmi műveltség
- tanult nyelvtani ismeretek

Matematika szóbeli felvételi

A tanuló egy tételt húz, mely három témakörből tartalmaz egy-egy feladatot. A feladatok kidolgozása után a megoldásai menetét szóban ismerteti. A tételekben szereplő témakörök:

- algebra
- logika
- geometria

A feladatok kidolgozására 30 perc áll rendelkezésre.

A szóbeli felelet legfeljebb 10 percig tart.

A szóbeli vizsga feladatai az alábbi elméleti ismeretekre épülhetnek:

Helyes műveleti sorrend biztos alkalmazása a négy alpművelet és zárójeles műveleti sorok esetén egész számok, közöséges és tizedes törtek körében. Számok ellentettjének és abszolútértékének fogalma. Százalékszámítás, egyenes és fordított arányosság. Római számok. Szögfajták, háromszög belső szögeinek összege, belső és a hozzá tartozó külső szög viszonya. Háromszög, négyzet, téglalap, kocka, téglatest tulajdonságai. Terület-, kerület-, felszín- és

térfogatszámítás. Hosszúság, terület, irtartalom, idő, tömeg mérése. Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.

**4 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű német nyelvi képzés
(kód: 7800)**

Szóbeli felvételi követelményrendszer német nyelvből

A szóbeli felvételi vizsga német nyelvből elsősorban a kommunikatív nyelvtudás mérését célozza meg.

Az ide jelentkező tanuló legyen képes

- megadott témához kapcsolódóan mondanivalóját életkorához mérten, alapszókinccsel, érthetően, összefüggően kifejezni,
- az ezekről a témákról folytatott beszélgetésben részt venni,
- magát úgy kifejezni, hogy nyelvtani és lexikai pontatlansága, kiejtése, hanglejtése, beszédtempója ne akadályozza a megértést.

A szóbeli vizsga menete:

Felkészülési idő: 15 perc

- Német nyelvű szöveg értő olvasása
- A szöveg alapján igaz-hamis állítások megválaszolása
- A szövegre vonatkozó kérdések megválaszolása egész mondattal
- A német nyelvű szöveg témája alapján beszélgetés a felvételiző személyéről

A szóbeli vizsga témakörei:

- Meine Person
- Meine Familie
- So wohnen wir
- Freizeit
- Schule
- Tagesablauf
- Essen und Trinken
- Gesundheit/Krankheit/BeimArzt
- Reise/Urlaub/Verkehr
- Einkaufen

4 évfolyamos magyar-angol két tanítási nyelvű képzés (Kód: 7900)

1 éves német nyelvi előkészítő évfolyam + 4 évfolyamos magyar-német két tanítási nyelvű képzés (Kód: 8000)

Szóbeli felvételi követelményrendszer angol nyelvből

A szóbeli felvételi vizsga angol nyelvből elsősorban a kommunikatív nyelvtudás mérését célozza meg.

Az ide jelentkező tanuló legyen képes

- megadott témához kapcsolódóan mondanivalóját életkorához mérten, alapszókinccsel, érthetően, összefüggően kifejtteni
- az ezekről a témákról folytatott beszélgetésben részt venni
- magát úgy kifejezni, hogy nyelvtani és lexikai pontatlansága, kiejtése, hanglejtése, beszédtempója ne akadályozza a megértést.

A szóbeli felvételi angol nyelvből két részből áll:

1. felkészülési idő 20 perc.
 - a. Angol nyelvű szöveg értő olvasása
 - b. A szöveg alapján igaz-hamis állítások megválaszolása
 - c. Kérdésfeltevés
 - d. Hibás mondatok javítása
2. felkészülési idő nincs
 - a. képleírás
 - b. a képhez kapcsolódóan kötetlen társalgás általános témakörökben
 - c. brit, amerikai és magyar szokások összehasonlítása (pl. karácsony, népszerű sportok, hagyományos ételek, stb.)

A felvételi az alábbi témaköröket és nyelvtani területeket érinti:

Topics

- Family, friends, daily routine

- School, subjects, learning languages
- Free time, hobbies, TV, radio
- Science, internet, computers, mobile phones
- Sports, health, eating
- Travelling, public transport, getting around
- Holidays, weather, climate, British and American geography
- Shopping, buying clothes, gifts
- Reading books and magazines, famous British and American books, writers
- British and American sights, bigger cities
- The environment, pets , housing, hometown

Grammar

Tenses:

- Simple present, present continuous, present perfect,
- simple past, past continuous, past perfect, used to
- simple future, going to.

Conditionals (0, 1, 2)

Passive Voice (of the listed tenses)

Articles

Modal verbs (will, can, could, may, might, have to, must, should, would, need)

Nouns (countable, uncountable)

Many, much, some, any

Basic prepositions of time and place

Prepositional phrases (e.g. look for, interested in ... etc.)

**1 éves francia nyelvi előkészítő évfolyam + 4 évfolyamos általános kerettantervű képzés
emelt szintű francia nyelvoktatással, emelt óraszámú angol és történelem oktatással**

(kód: 8100)

A szóbeli felvételi angol nyelvből történik, a témakörök és követelmények megegyeznek a magyar-angol két tanítási nyelvű tagozat (kód: 7900) elvárásaival.

**4 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű vizuális
kultúra oktatással**

(Kód: 8400)

A felvételi gyakorlati és elméleti részekből áll.

Gyakorlati:

- Mértani testcsoport tónusos tanulmányrajza A/3-as lapon.

Idő: 80 perc, eszköz: grafitceruza.

- Beállított csendélet festése (vázlat).

Idő: 30 perc, anyag: akvarell festék.

Otthoni mappa anyaga.

Az otthonról hozott saját munkákat kell bemutatni (paszpartu nem kötelező).

Szóbeli:

Idő: 5-8 perc.

A felvételiző kap egy diaképet (őskortól az impresszionizmusig terjedő időszakból), és erről kell röviden beszélnie.

Az elvárás az életkornak megfelelő szóbeli felelet, mely a művészettörténeti tájékozottságot jelzi az általános iskolai tananyagból.

4 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű biológia oktatással

(Kód: 8500)

Szóbeli felvételi:

A biológia szóbeli meghallgatáson két tételt húznak a jelentkezők a megadott témakörökből, melyekről maximum 10 percben kell beszélniük. A felkészüléshez valamennyi forgalomban lévő általános iskolai 7. illetve 8. osztályos tankönyv használható.

A témakörök a következők:

- Az emberi test felépítése és működése (a hormonrendszer és az idegrendszer témakörök kivételével);
- Az élőlények rendszere (baktériumok, sejtmagvas egysejtűek, növények, állatok, gombák jellemzése);
- Távoli tájak élővilága.

Döntés a felvételtől a tanulmányi eredmények, a központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga és a szóbeli meghallgatás összesített eredménye alapján történik.

1.9.6. A belső vizsgarendszer

A belső vizsgarend kialakításának célja, hogy tanulóink nagyobb terjedelmű tananyagot átfogó beszámolót adhassanak szóban és/vagy írásban.

A vizsgahelyzet gyakorlásán túlmenően a vizsgán a tanulók alapkompenciáikról, anyanyelvi, kommunikációs, kifejező- és előadói készségükről is számot adnak.

Belső vizsgarendünk elsősorban az alábbiakat érinti:

- az emelt óraszámú tanuló különböző orientálódású tanulókat,
- a hat évfolyamos képzésben részt vevő tanulókat a nyolcadik és tizedik évfolyamon irodalom, történelem és matematika tantárgyakból, illetve a páratlan évfolyamon választhatnak négy természettudományos tantárgy (biológia, földrajz, kémia, fizika) közül egyet,
- minden 11. évfolyamos tanuló, aki a francia nyelvi előkészítővel induló képzésen, az emelt német, illetve a magyar-német két tanítási nyelvű képzésen vesz részt az első idegen nyelvből B2 szinten,
- 12. évfolyamos tanulókat a választott idegen nyelvből közép- vagy emelt szinten az érettségire jelentkezés előtt januárban,
- minden 12. évfolyamos tanuló matematikából az érettségi előtt 4-6 héttel,
- az angol két tanítási nyelvű képzés 12. évfolyamán tanuló angol célnyelvi civilizáció tantárgyból szeptember végén/október elején,
- az angol két tanítási nyelvű képzés minden évfolyamán tanuló történelem angol nyelven tantárgyból a tanítási év végén vagy szeptember elején,
- a német két tanítási nyelvű képzés 10-12. évfolyamán tanuló német célnyelvi civilizáció tantárgyból szeptember/október folyamán,
- a német két tanítási nyelvű képzés 10-12. évfolyamán tanuló történelem német nyelven tantárgyból szeptember-október eleje
- a 10. évfolyamtól minden osztályban magyar nyelv és irodalom, illetve történelem tantárgyból a szaktanár vizsgáztathat a saját döntése alapján.

- A francia nyelvi előkészítővel induló képzés tanulói minden év végén írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek, amely az adott év helyi tantervben rögzített tananyagát és témaköreit tartalmazza.
- A 10. évfolyam végén a KER (Közös Európai Referenciakeret) szerinti B1 szintű feladatokból álló írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek. A szóbeli vizsga a 10. évfolyamig elsajátított tananyag témaköreiből összeállított tételsor. Amennyiben a tanuló a 10. évfolyam vizsgáját legalább 60%-os eredménnyel nem teljesíti, felzárkóztató órára kötelezhető.
- A 11. évfolyamon a KER szerinti B2 próbanyelvvizsgát tesznek. Félévkor írásban, év végén 2 fős bizottság előtt szóban. A szóbeli vizsga a 11. évfolyamig elsajátított tananyag témaköreiből összeállított tételsor. Amennyiben a tanuló a 11. évfolyam vizsgáját legalább 60%-os eredménnyel nem teljesíti, felzárkóztató órára kötelezhető.

A francia belső vizsgák alól felmentést kap az a tanuló, aki a KER szerinti B2 szintű komplex nyelvvizsgával rendelkezik.

A belső vizsgák szervezésének alapelvei, amelyek minden vizsgáztató szaktanár számára kötelező érvényűek:

- A vizsgaidőpontokat a tanév elején, szeptember 15-ig jelezni kell a diákoknak, valamint az igazgatónak, a tartalom és az időpont meghatározásával.
- A vizsgák lehetséges időpontjai:
 - DSD: (külön vizsgarend szerint)
 - Egyéb vizsgák:
 - szeptember/október
 - január
 - a tavaszi szünet utáni héten (legfeljebb egy tantárgyból),
 - a tanítási év utolsó heteiben
 - hatosztályos vizsga (7/5, 8/5, 9/5, 10/5 osztályok) az írásbeli érettségi vizsgák időszakában

A vizsganaptár elkészítése az igazgató és a nevelési igazgatóhelyettes feladata.

A vizsgák nyilvánosak. Megjelenés alkalomhoz illő öltözetben.

1.9.7. DSD-nyelvvizsga az Avasi Gimnáziumban

A német Kultuszminiszterek Tanácsának Nyelvi Diplomája (II.fokozat) a Deutsches Sprachdiplom, amit röviden DSD-nek neveznek.

Az Avasi Gimnázium szaktanárai készítik fel a diákokat úgy, hogy a DSD-vizsgán, illetve az érettségi vizsgán a legtöbbet tudják nyújtani. Az ilyen típusú előkészítő munka hosszú távú és célirányos, és a képzés első évében kezdődik. Az érintett némettanárok továbbképzéseken kapnak ösztönzést és ötleteket, amelyek aztán a mindennapi munkában is megjelennek.

A magyarországi vizsgacentrumokból az egyik az Avasi Gimnáziumban működik.

A sikeres DSD-vizsga tanúsítja, hogy a diákok nyelvileg képesek németországi felsőfokú tanulmányok folytatására. Már több tanítványunk élt ezzel a lehetőséggel.

Sok hazai és nemzetközi cég is felismerte ennek a diplomának az értékét, és az állásra jelentkezőket ennek alapján rangsorolják.

Ez a német nyelvvizsga ingyenes. A vizsgát csak a középiskola utolsó osztályában lehet letenni, a szóbeli vizsgabizottság elnöke mindig egy anyanyelvi lektor.

1.10. A tanuló felvételének és átvételének helyi szabályai

1.10.1. A tanulói jogviszony, átjárhatóság

A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt az érvényes jogszabályok alapján.

A tanulói jogviszony a beiratkozás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

1.10.2. A tanuló felvételének és átvételének szabályai

- Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételtől való döntés az intézmény vezetőjének jogköre.
- Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.
- A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.
- **Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg.** Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a szaktanár segítségként tájékoztatja a tanulót a vizsga letételéhez szükséges elvárásokról, ismeretekről és kompetenciákról.
- Az iskolába átvett tanulók osztályba vagy csoportba való sorolásáról az igazgató dönt.
- A középiskolában a tanuló beiratkozásához be kell mutatni a tanuló személyi igazolványát vagy születési anyakönyvi kivonatát, és az elvégzett iskolai évfolyamokat tanúsító bizonyítványokat.
- Amennyiben a tanuló iskolán belüli osztályváltást kérvényez, úgy az igazgató saját jogkörén belül egyes tantárgyakból különbözeti vizsgára kötelezheti a tanulót.

1.11. A felvételi eljárás különös szabályai

A felvételi kérelmek elbírálása az általános iskolai tanulmányi eredmények, központi írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga összesített eredménye alapján történik az iskola honlapján, valamint a KIFIR rendszerben megjelenő felvételi tájékoztatóban leírt módon.

Azonos felvételi összpontszám esetén a rangsorolásnál előnyben kell részesíteni – a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 40. § (3) bekezdése szerint:

- a hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően
- azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye az iskola székhelyének, településén található,
- vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló:

- testvére az adott intézmény tanulója,
- vagy ha testvére/szülője iskolánkban tett érettségi vizsgát.

A sajátos nevelési igényű tanulók felvételi vizsgájára vonatkozó jogszabály

Az Nkt. 51. § (5) bekezdése alapján a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló (a Nkt. 4.§ 25. és 3. pont) a felvételi vizsgán a szakértői vélemény alapján a következő kedvezményekre lehet jogosult: hosszabb felkészülési idő, segédeszközök használata, illetve a vizsga meghatározott részeinek értékelése alóli felmentés. Az erre vonatkozó szülői kérelmet, valamint a szakértői bizottság által kiadott szakértői véleményt a jelentkezési lap beadásával egyidejűleg kell benyújtani az iskola igazgatójának (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 33. § (3) bekezdés).

1.12. Az iskolában tartott egyéb foglalkozások

1.12.1. A tanórán kívüli foglalkozások jelentősége

A tanórán kívül tartott egyéb foglalkozások jelentős szerepet töltenek be a tanulók és az iskola életében. Feladatuk a gimnázium életének színesebbé tétele, a diákok személyiségének, kreativitásának fejlesztése mellett, a sokoldalú, nyitott iskola működtetése.

Ezen programok fontos elemei: a tanulmányi előmenetel segítése, a tehetségek felismerése, gondozása, a tanulók sokszínű képességeinek kibontakoztatása, felkészítés a sikeres versenyzésre, a közösségi érzés, összetartozás elmélyítése, a pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a tanítási órák keretében meg nem valósítható foglalkozások, a tanítási órák és az iskolai nevelés szerves kiegészítése, a nélkülözhetetlen nevelési elemek biztosítása.

1.12.2. Sajátos, hagyományos tevékenységi formáink közé tartoznak a következők

- „Agymenők”- tehetséggondozó programok (tudósnap, tehetségműhely, diákmentorprogram) – öntevékeny diákkörök
- ünnepi műsorok, megemlékezések
- versenyfelkészítés, versenyeztetés
- énekkar
- színjátszó kör
- szervezett külföldi (csere) kapcsolatok
- a Határtalanul! pályázat keretén belül megvalósuló testvériskolai kapcsolatok
- tanulmányi kirándulás
- tanár-diák-szülő találkozók
- tömegsport, sportrendezvények, Diáksport Egyesület működése (önálló szervezetként működik, amelynek foglalkozási rendjét külön szabályzat rögzíti)
- diák-önkormányzati rendezvények (avas napok, diákbál, csacsiavató)
- filmklubok szervezése
- kiállítások
- projektek, témanapok, témahetek

2. Az iskola helyi tanterve

2.1. Helyi tantervek tantárgyanként

Tantárgy	Helyi tanterv
Fizika	Fizika melléklet letöltése
Kémia	Kémia melléklet letöltése
Biológia-egészségtan	Biológia-egészségtan melléklet letöltése
Ének-zene	Ének-zene melléklet letöltése
Földrajz	Földrajz melléklet letöltése
Digitális kultúra	Digitális kultúra melléklet letöltése
Angol nyelv	Angol nyelv melléklet letöltése
Német nyelv	Német nyelv melléklet letöltése
Célnyelvi civilizáció	Célnyelvi civilizáció melléklet letöltése
Francia nyelvi előkészítő	Francia nyelvi előkészítő melléklet letöltése
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom melléklet letöltése
Matematika	Matematika melléklet letöltése
Történelem	Történelem melléklet letöltése
Vizuális kultúra	Vizuális kultúra melléklet
Mozgóképkultúra és médiaismeret	Mozgóképkultúra és médiaismeret melléklet letöltése
Testnevelés	Testnevelés melléklet letöltése
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki melléklet letöltése
Erkölcstan	Erkölcstan melléklet letöltése
Etika	Etika melléklet letöltése
Technika, életvitel és gyakorlat	Technika, életvitel és gyakorlat melléklet letöltése

Az egyes tantárgyak alap és emelt óraszámú, valamint az érettségire felkészítők helyi tanterveit pedagógiai programunk mellékleteként csatoljuk.

2.2. A választott kerettanterv feletti óraszám

Az iskola két tanítási nyelvű (magyar-angol 4 évfolyamos, magyar-német 5 évfolyamos), a francia 5 évfolyamos nyelvi előkészítő, általános kerettantervű képzés emelt szintű német nyelvi oktatással, a tagozatos (biológia 4 évfolyamos, vizuális kultúra 4 évfolyamos, emelt szintű német 4 évfolyamos) és emelt óraszámú nyelvi és természettudományos képzéseibe (a hat évfolyamos osztályok) felvett tanulók számára az emelt szintű követelmények teljesítéséhez szükséges többletórát táblázataink tartalmazzák.

A két tanítási nyelvű, nyelvi előkészítő, tagozatos és emelt óraszámú képzésekre fölvetett diákok és szüleik a beiratkozással tudomásul veszik, hogy az iskola követelményeinek teljesítése csak a kerettantervi óraszámok felett meghatározott óraszámok teljesítésével együtt lehetséges.

A minimális óraszámokat tartalmazó kerettantervhez képest megemelt órással tanítjuk minden osztályunkban az 1. idegen nyelvet, a matematikát, a két tanítási nyelvű osztályokban 9. és 10. évfolyamon a történelmet, a hatosztályos képzésben a 2. idegen nyelvet és a természettudományos tantárgyakat.

Minden képzéstípusban a tanulók által valamely tantárgyhoz kapcsolódó 11/12. osztályos érettségi felkészítő (fakultációs) tantárgyakból szabadon választhatnak +2 órás foglalkozást. A diákok az óratervi háló által meghatározott emelt szintű fakultációs tárgyat választhatnak.

A választási lehetőségekről a szülőket is tájékoztatjuk írásban, valamint a honlapunkon.

A képzések beindításához szükséges minimális csoportlétszám: 14 fő. **Ettől eltérni a fenntartó által engedélyezett esetben lehetséges.**

A 11/12. évfolyamos emelt szintű érettségi felkészítő (fakultációs) képzés során a kerettantervekben meghatározott tananyagot kiegészítjük az emelt szintű érettségi követelményrendszerében meghatározott tananyaggal.

2.2.1. Óratervek

Az alábbi óratervek az adott képzéstípusnak megfelelő kerettantervi minimális óratervből kiindulva készültek. A minimális kerettantervi óraszámhoz képest biztosított többlet óraszámot +1, +2 jelöléssel különböztetjük meg. A testnevelés és sport óraszámok 3+2 bontása szükségessé válhat a csoportösszevonások és azok órarendi lehetőségei miatt.

6 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű nyelvoktatással (Kód:1300)						
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4	4	4
I. Idegen nyelv	3+1	3+1	3+2	3+2	3+2	3+2
II. Idegen nyelv	0+3	0+3	3	3	3	3
Történelem, társ. állampolg. ism.	2	2	2	2+1	3	3
Etika					1	
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1				
Fizika	2	1+1	2	2	2	
Kémia	1+1	2	2	2		
Biológia – egészségtan	2	1+1	0+2	2	2	2
Földrajz	1+1	2	2	2		
Ének-zene/Művészetek	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra/Művészetek	1	1	1	1	1	1
Mozgóképkultúra			1			
Informatika	1	1	1	1		
Életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Kötelezően választható fakultáció					0+2	0+2
Szabadon választható fakultáció					0+2	0+2
Szabadon tervezhető órakeret	+3	+3	+4	+4	+6	+8
Nat alapján tervezhető +órakeret	+4	+4	+4	+4	+4	+4
Szabadon tervezett plusz órakeret	+7	+7	+5	+4	+5(+7)	+6(+9)
Nkt. szerinti alap órakeret	31	31	35	36	35	35
Felhasznált órakeret	35	35	36	36	34(36)	30(34)

4 évfolyam + 1 év nyelvi előkészítő francia nyelvből, emelt szintű angol nyelv és történelem oktatással (Kód: 8100)					
Tantárgyak	9/Ny. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	2	4	4	4	4
I. Idegen nyelv: Francia	15	5+1	5+1	5	5
II. Idegen nyelv: Angol (haladó)	3	3+1	3+1	3+3	3+3
Történelem, társ., állampolg. ism.	0+3	2+1	2+1	3	3
Etika				1	
Matematika	2	3+1	3+1	3+1	3+1
Fizika	—	2	2	2	
Kémia		2	2		
Biológia – egészségtan			2	2	2
Földrajz		2	2		
Ének-zene/Művészetek		1	1	1	1
Vizuális kultúra/Művészetek		1	1	1	1
Mozgóképkultúra					1
Informatika	2	1	1		
Életvitel és gyakorlat					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Szabadon választható fakultáció				0+2	0+2
Szabadon tervezhető órakeret	0	+4	+4	+6	+8
Nat alapján tervezhető +órakeret	+4	+4	+4	+4	+4
Szabadon tervezett órakeret	+3	+4	+6	+6(+8)	+6(+9)
Nkt. szerinti alap órakeret	30	35	36	35	35
Felhasznált órakeret	33	37	38	35(37)	33(35)

**5 évfolyamos magyar-német két tanítási nyelvű,
előkészítő évfolyammal szervezett képzés (Kód: 8000)**

Tantárgyak	9/Kny. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	2	4	4	4	4
I. Idegen nyelv: Német	18	7	6	5	5
Német célnyelvi civilizáció		1	1	2	2
II. Idegen nyelv: Angol (haladó)	3	3+1	3+1	3+3	3+3
Történelem, társ., állampolg. ism.	0+1	2+1	2+1	3	3
Etika	0			1	
Matematika	1+1	3+1	3+1	3+1	3+1
Fizika		2	2	2	
Kémia		2	2		
Biológia – egészségtan			2	2	2
Földrajz		2	2	1	1
Ének-zene/Művészetek		1	1	1	1
Vizuális kultúra/Művészetek		1	1	1	1
Mozgóképkultúra					1
Informatika		1	1		
Életvitel és gyakorlat					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Szabadon választható fakultáció				0+2	0+2
Szabadon tervezhető órakeret	0	+4	+4	+6	+8
Nat alapján tervezhető +órakeret	+5	+5	+5	+5	+5
Szabadon tervezett órakeret	+2	+3	+3	+4(+6)	+4(+7)
Nkt. szerinti alap órakeret	30	35	36	35	35
Felhasznált órakeret	32	39	39	38(40)	36(38)

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő osztálytípusok hatályos óratervi hálói

6 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű nyelvoktatással (Kód: 1300)						
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3+1	4	4+1	4+1
Első élő idegen nyelv	3+1+2	3+1+2	3+1+2	3+1+2	4+2	4+2
Második idegen nyelv			3	3	3+2	3+2
Történelem	2	2	2	2	3	3+1
Állampolgári ismeretek		1				1
Etika / Hit- és erkölcsstan	1	1				
Matematika	3+1	3+1	3	3+1	3+1	3+1
Fizika	2	1	2	3		
Kémia	1	2	1	2		
Biológia	1	2	3	2		
Földrajz	2	1	2	1		
Ének-zene	1	1	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret						1
Technika és tervezés	1					
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1
Kötelezően választható természettudományos fakultáció					2	
Kötelezően választható fakultáció					2	4
Kötött célú órakeret					4	4
Kötelező alapóraszám	28	28	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	4	5
Maximális órakeret	30	30	34	34	34	34
Tényleges órakeret	32	32	36	36	36	36

**Francia nyelvi előkészítő évfolyam + 4 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű francia nyelv oktatással, emelt óraszámú angol és történelem oktatással
(Kód: 8100)**

Tantárgyak	9/ny. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	0+2	3	4	4+1	4
Első élő idegen nyelv	18	3+2	3+2	4+2	4+1+2
Második idegen nyelv	0+2	3+1	3+1	3+2	3+2
Történelem		2+1	2+1	3	3+1
Állampolgári ismeretek					1
Matematika	0+1	3	3	3+1	3+1
Fizika		2	3		
Kémia		1	2		
Biológia		3	2		
Földrajz		2	1		
Ének-zene		1	1	1	
Vizuális kultúra		1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1
Digitális kultúra	3	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	0+1	1	1	1	1
Kötelezően választható természettudományos fakultáció				2	
Kötelezően választható fakultáció				2	4
Kötött célú órakeret				4	4
Kötelező alapóraszám	30	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	4	5
Maximális órakeret	32	34	34	34	34
Tényleges órakeret	32	36	36	36	36

**Német nyelvi előkészítő évfolyam + 4 évfolyamos magyar-német két tanítási nyelvű képzés
(Kód: 8000)**

Tantárgyak	9/kny. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	0+2	3	4	4+1	4
Első élő idegen nyelv	18	3+2	3+2	4+2	4+2
Második idegen nyelv	0+2	3	3	3+1	3+1
Német célnyelvi civilizáció		0+1	0+1	0+2	0+2
Történelem		2+1	2+1	3	3
Állampolgári ismeretek					1
Matematika	0+1	3	3	3+1	3+1
Fizika		2	3		
Kémia		1	2		
Biológia		3	2		
Földrajz		2	1	0+1	0+1
Ének-zene		1	1	1	
Vizuális kultúra		1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1
Digitális kultúra	3	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	0+1	1	1	1	1
Kötelezően választható természettudományos fakultáció				2 ¹	
Kötelezően választható fakultáció				2	4
Kötött célú órakeret				4	4
Kötelező alapóraszám	30	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	4	5
Maximális órakeret	32	34	34	34	34
Tényleges órakeret	32	36	36	36	36

¹ A 2020/2021-es tanévtől bevezetett új NAT szerint a kötelezően választható természettudományos fakultáció ajánlásban megfogalmazott óraszama két évfolyamos cikluson belül átcsoportosítható.

4 évfolyamos magyar-angol két tanítási nyelvű képzés (Kód: 7900)				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4+1	4
Első élő idegen nyelv	3+2	3+2	4+2	4+2
Második idegen nyelv	3	3	3+1	3+1
Angol célnyelvi civilizáció	0+1	0+1	0+2	0+2
Történelem	2+1	2+1	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Biológia	3	2	0+1	0+1
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelezően választható természettudományos fakultáció			2 ²	
Kötelezően választható fakultáció			2	4
Kötött célú órakeret			4	4
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34
Tényleges órakeret	36	36	36	36

² A 2020/2021-es tanévtől bevezetett új NAT szerint a kötelezően választható természettudományos fakultáció ajánlásban megfogalmazott óraszama két évfolyamos cikluson belül átcsoportosítható.

4 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű angol nyelvi képzés (Kód: 7800)				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4+1	4
Első élő idegen nyelv	3+3	3+3	4+2	4+1
Második idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelezően választható természettudományos fakultáció			2	
Kötelezően választható fakultáció			2	4+4
Kötött célú órakeret			4	4
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34
Tényleges órakeret	36	36	36	36

**4 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű vizuális kultúra
oktatással (Kód: 8400)**

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Első élő idegen nyelv	3+1	3+1	4+1	4+1
Második idegen nyelv	3	3	3	3
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1+1+2	1+1+2	0+3+2	0+3+2
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelezően választható természettudományos fakultáció			2	
Kötelezően választható fakultáció			2	4
Kötött célú órakeret			4	4
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34
Tényleges órakeret	36	36	36	36

**4 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű biológia oktatással
(Kód: 8500)**

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Első élő idegen nyelv	3+1	3+1	4+1	4+1
Második idegen nyelv	3	3	3	3
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Fizika	2	3		
Kémia	1+2	2+1		
Biológia	3+1	2+2	0+2+2	0+3+2
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelezően választható természettudományos fakultáció				
Kötelezően választható fakultáció			4	4
Kötött célú órakeret			4	4
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34
Tényleges órakeret	36	36	36	36

6 évfolyamos általános kerettantervű képzés emelt szintű nyelvoktatással* (Kód: 1300)						
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3+1	4	4+1	4+1
Első élő idegen nyelv	3+1+2	3+1+2	3+1+2	3+1+2	4+2	4+1
Második idegen nyelv			3	3	3+2	3+3
Történelem	2	2	2	2	3	3+1
Állampolgári ismeretek		1				1
Etika / Hit- és erkölcsstan	1	1				
Matematika	3+1	3+1	3	3+1	3+1	3+1
Fizika	2	1	2	3		
Kémia	1	2	1	2		
Biológia	1	2	3	2		
Földrajz	2	1	2	1		
Ének-zene	1	1	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret						1
Technika és tervezés	1					
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1
Kötelezően választható természettudományos fakultáció					2	
Kötelezően választható fakultáció					2	4
Kötött célú órakeret					4	4
Kötelező alapóraszám	28	28	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	4	5
Maximális órakeret	30	30	34	34	34	34
Tényleges órakeret	32	32	36	36	36	36

*2023/24-es tanévtől

2.3. Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

2.3.1. A tankönyvekről

Az azonos évfolyamú osztályokban lehetőleg azonos tankönyvekből tanítunk (az esetleges osztályok közötti átjárhatóság érdekében). Ez alól természetesen kivételt jelentenek azok a csoportok, melyek az adott tantárgyat fakultációs, speciális vagy egyedi tanterv szerint tanulják. Az idegen nyelvi tankönyveknél viszont arra is figyelmet kell fordítani, hogy a különböző csoportok különböző időkeretben és különböző szinten tanulnak, attól függően, hogy első vagy második idegen nyelvről, két tanítási nyelvű vagy nyelvi előkészítő csoportról van szó.

A tankönyvkiválasztás alapvető szempontjai (a jogszabály által megadott kínálatból):

- szakmai, pedagógiai alkalmasság,
- feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak,
- a helyi tantervhez való illeszkedés,
- összhang az érettségi (közép- és emelt szintű) követelményrendszerrel,
- összhang a felsőoktatásban megkívánt alapismeretekkel,
- esztétikum (képanyag minősége, egyéb tipográfiai jellemzők),
- tartósság,
- a tankönyv ára.
- Olyan tankönyveket választunk, amelyek a tanulók számára könnyen használhatók, jól tanulhatók,
- A 2020/21-es tanévben valamennyi évfolyamon térítésmentessé vált a tankönyvellátás, így a tankönyvellátást az iskolai könyvtár állományából biztosítjuk valamennyi diákunknak. A szükséges tankönyveket, segédanyagokat, kötelező olvasmányokat mindenkor elérhetővé tesszük a tanulók számára az iskolai könyvtárban,
- Folyamatosan figyelmet fordítunk az iskolai könyvtárban elérhető tartós tankönyvek kínálatának és állományának bővítésére.

Csak olyan tankönyveket rendelünk, amelyeket az év során rendszeresen használunk.

A tankönyvek és segédeszközök kiválasztásakor minden esetben figyelmet fordítunk az ingyenes tankönyvellátásra jogosult diákok és szaktanáraik tankönyveinek, oktatási segédeszközeinek biztosítására. (A 2020/21-es tanévben valamennyi évfolyamon térítésmentessé vált a tankönyvellátás a 7. évfolyamtól egészen a 12. évfolyamig.) A tankönyvrendeléskor fontos szempont a normatív tankönyvellátás költségeinek tervezhető nagysága. Lehetőség szerint állandó tankönyveket használunk, biztosítva ezzel a tankönyvkölcsönzés megoldását.

2.3.2. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök

Az iskola alapítása óta eltelt időben több berendezés, eszköz elhasználódott, így felújításuk, cseréjük illetve pótlásuk tovább nem halasztható. A kerettantervek is módosultak, és így új típusú és új szemléletű oktatási segédeszközök jelentek meg, melyek hatásosan szolgálják a kerettantervben megfogalmazott tantárgyi követelmények elsajátítását. Ezekből az eszközökből az osztálylétszámoknak megfelelő mennyiségre van szükség. Ezért még sok pótolnivalónk van, amihez nélkülözhetetlen a fenntartó segítsége is.

A tan- és sporteszközök cseréje és fejlesztése a fenntartó hatáskörébe tartozik.

2.4. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása

2.4.1. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak helyi megvalósítása

A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy hangsúlyt fektessen a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- emelt óraszámú nyelvi és természettudományos képzést biztosítunk,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2.4.2. A gimnázium 9-12. évfolyamának helyi feladatai

A gimnázium 9-12. évfolyamán az oktatás alapvető feladata a fiatalok felkészítése a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre az ehhez szükséges műveltségterület biztosításával, továbbá a pályaorientáció, illetve a felsőfokú tanulmányok megkezdésére vagy a munkába állásra. Pozitív attitűd kialakítása a tanulás iránt, hogy az ember korábbi tanulási és élettapasztalatait felhasználja, új tanulási lehetőségeket kutasson fel, a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazza.

A kompetenciák kialakítását az egyes műveltségi területek tananyagával valósítjuk meg, amelynek fontos elemei

- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása változatos módszerek alkalmazásával, az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátíttatása mentális képességek célirányos fejlesztése, az önálló tanulás és az önművelés alapozása,
- fokozatosan bővítjük, kiteljesítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2.5. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény (Nkt.) 27.§ (11):

Minden évfolyam helyi tantervébe heti öt testnevelés óra van beépítve.

A heti két testnevelésóra kiváltásának lehetőségeit Nkt. 27.§ (11) és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 142.§ (3) tartalmazza:

„(...) amelyből legfeljebb heti két óra

- a. a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- b. iskolai sportkörben való sportolással,
- c. versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
- d. sportszervezetben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik – a félévre érvényes, a sportszervezet által kiállított igazolással

váltható ki.”

Az EMMI rendelet 142.§ (3) bekezdése szerint:

„A gyógytestnevelés-órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési-oktatási intézményben kell megszervezni legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.”

Tehát a mindennapos testnevelés részben vagy akár teljes egészében gyógytestneveléssel is teljesíthető.

Óraszámok szervezése:

A testnevelés óraszámainak órarendbe építését a jogszabályok és a csoportbontások határozzák meg.

- **A Nat. I.2.1 pontja lehetőséget ad más testnevelés és egészségfejlesztés kerettantervi műveltségterületi oktatásra:**

„A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelésóra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat. Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok).”

- **Nkt. 27.§ (11):**

„Amennyiben a testnevelésóra keretében megvalósított úszásoktatás infrastrukturális feltételei a nevelési-oktatási intézményben nem állnak rendelkezésre, akkor heti egy alkalommal legfeljebb két testnevelésórát egy tanítási napon összevonva lehet megszervezni.”

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások

Szabadon választható tantárgyként szerepel iskolánkban a két tanítási nyelvű, a nyelvi előkészítővel induló, vagy tagozatos formában tanult tárgyak köre:

- a magyar-német két tanítási nyelvű képzésben a német nyelv és a történelem,
- a magyar-angol két tanítási nyelvű képzésben az angol nyelv, és a történelem,
- a francia nyelvi előkészítő osztályban a francia nyelv és a történelem,
- a vizuális kultúra (rajz) tagozaton a vizuális kultúra,
- biológia tagozaton a biológia és a kémia,
- emelt szintű német képzésben német nyelv és angol nyelv.

Kötelezően választható tantárgy iskolánkban a **2. idegen nyelv, a hatosztályos képzésben 7. illetve felmenő rendszerben a 2020/2021-es tanévtől a 9. osztálytól**, a 4 és 5 évfolyamos képzésekben is **kezdetől minden diákunk számára (9. évfolyamtól**, illetve a nyelvi előkészítővel induló osztályok is kezdetől). A tanulók az iskola által a felvételi tájékoztatóban szereplő idegen nyelvek közül választhatnak.

2.7. A választható érettségi vizsgatárgyak, a közép- és emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés, az érettségi vizsga letételének helyi tantervi követelményei

Gimnáziumunkban a 12. év végén a 100/1997(VI.3.) Kormányrendelet szabályai szerint kötelezően előírt és választható tantárgyakból rendes írásbeli és szóbeli érettségi vizsgát tehet a tanuló. Az érettségi vizsga menetét és időszakát az érettségi vizsga vizsgaszabályzata határozza meg. Az aktuális érettségi vizsgaidőszak vizsgaidőpontjait EMMI rendeletben adják ki.

A gimnázium a tizenegyedik–tizenkettedik évfolyamon a kötelező vizsgatárgyból biztosítja, hogy a tanuló – választása szerint – mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni. Az emelt szintű felkészítés keretében a gimnázium legalább két vizsgatárgyból a helyi tantervében meghatározottak szerint teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést. Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést.

A választható érettségi felkészítő tantárgyak a 11/12. évfolyamon:

- a magyar nyelv és irodalom közép- és emelt szinten
- az angol nyelv közép- és emelt szinten
- a német nyelv közép- és emelt szinten
- a francia nyelv közép- és emelt szinten
- a történelem közép- és emelt szinten
- a matematika közép- és emelt szinten
- a fizika közép- és emelt szinten
- a kémia közép- és emelt szinten
- a biológia közép- és emelt szinten
- a földrajz közép- és emelt szinten
- digitális kultúra közép- és emelt szinten
- digitális kultúra közép- és emelt szinten
- testnevelés és sport közép- és emelt szinten
- ének-zene középszinten
- vizuális kultúra középszinten.

Az előrehozott érettségi vizsga helyi sajátosságai

Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal letett érettségi vizsga, amely letehető

- idegen nyelvekből, informatikából a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző második tanév május–júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban, továbbá
- olyan érettségi vizsgatárgyból, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy, tantárgyak tanítása a középiskola helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző tanévek valamelyikében lezárul, először a középiskolai tanulmányok befejező tanévét megelőző második tanév május–júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban.

Az őszi előrehozott érettségi vizsgaidőszakban előrehozott érettségi vizsgát letenni szándékozó tanuló számára szeptember első hetében lehetséges az osztályozóvizsga letétele, amennyiben az adott vizsgatárgyból még nem fejezte be tanulmányait.

A tavaszi előrehozott érettségi vizsgaidőszakban előrehozott érettségi vizsgát letenni szándékozó tanuló számára március-áprilisban lehetséges az osztályozóvizsga letétele, amennyiben az adott vizsgatárgyból még nem fejezte be tanulmányait.

Az a tanuló, aki előrehozott érettségi vizsgát tesz, sikeres osztályozóvizsgát követően, írásbeli kérelem benyújtásával mentesül az óralátogatási kötelezettség alól.

2.8. Az egyes érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsga témakörei

Magyar nyelv és irodalom:

- Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők
- Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők
- Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők
- Művek a világirodalomból
- Színház és dráma
- Az irodalom határterületei
- Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

Magyar nyelvtan

- A magyar nyelv története
- Ember és nyelvhasználat
- Kommunikáció
- A nyelvi szintek
- A szöveg
- A retorika alapjai
- Stílus és jelentés

Történelem

- Az ókor és kultúrája
- A középkor
- A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
- Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban (1492-1789)
- Magyarország a kora újkorban (1490-1790)
- A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)
- A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)
- A világháborúk kora (1914-1945)
- Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)
- A jelenkor (1945-től napjainkig)
- Magyarország 1945-től a rendszerváltásig
- Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

Élő idegen nyelv

Készségek és szövegfajták

- olvasott szöveg értése
- nyelvhelyesség
- hallott szöveg értése
- íráskészség
- beszéd-készség

Témakörök:

- Személyes vonatkozások, család
- Ember és társadalom
- Környezetünk
- Az iskola
- A munka világa
- Életmód
- Szabadidő, művelődés, szórakozás
- Utazás, turizmus
- Tudomány és technika
- Gazdaság

Célnyelvi civilizáció

- Célnyelvi ország/ok földrajza
- A célnyelvi országok gazdasága
- Politikai berendezkedés
- Hagyományok, szokások, életmód
- Társadalmi viszonyok
- Környezetvédelem
- Tömegkommunikáció, média
- Sport
- Tudományok
- Történelmi ismeretek
- Irodalmi ismeretek
- Művészeti ismeretek
- A célnyelvi ország/ok és Magyarország kapcsolata, aktuális jelenségek

Matematika

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2017/matematika_vk.pdf

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/matematika_2024_e.pdf

Fizika

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2017/fizika_vk.pdf

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/fizika_2024_e.pdf

Kémia

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2017/kemia_vk.pdf

Biológia

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2017/biologia_vk.pdf

Földrajz

1. Térképi ismeretek
2. Kozmikus környezetünk
3. A geoszférák földrajza
 - A kőzetburok
 - A levegőburok
 - A vízburok
 - A talaj
4. A földrajzi övezetesség
5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején
6. A világgazdaság jellemző folyamatai
7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
8. Európa földrajza. A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában
9. Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői
10. Globális kihívások – a fenntarthatóság kérdőjelei

Testnevelés

1. Elméleti ismeretek

- Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
- A harmonikus testi fejlődés
- A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
- A motoros képességek szerepe a teljesítményben
- Gimnasztikai ismeretek

- Atlétika
- Torna
- Zenés-táncos mozgásformák
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelési és sportjátékok
- Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

2. Gyakorlati ismeretek

- Gimnasztika
- Atlétika (futások, ugrások, dobások),
- Torna: talajtorna, szekrényugrás, felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika, gyűrű, nyújtó, korlát
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelési és sportjátékok (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda)

Digitális kultúra

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/dig_kult_2024_e.pdf

Vizuális kultúra

Kompetenciák/Témakörök:

Írásbeli: művészettörténet-műelemző feladatsor

Gyakorlati: portfólió bemutatása

1. Alkotás

- Vizuális eszközök
 - Vizuális nyelv
 - Technikák

- Tevékenységszintek
 - Ábrázolás, látványértelmezés
 - Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

2. Befogadás

- Vizuális eszközök
 - Megjelenítés sajátosságai
 - Technikák
- Tevékenységterületek
 - Vizuális kommunikáció
 - Tárgy- és környezetkultúra
 - Kifejezés és képzőművészet

Ének-zene

1.Reprodukálás

- Éneklés
- Műelemzés

2. Befogadás

- Zenetörténet
- Zenefelismerés Műzene
- Zeneelmélet
- Dallamírás

2.9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja

2.9.1. A tanulók értékelésének alapelvei

Az értékelés célja alapvetően a tanítási, tanulási folyamat hatékonyságának a mérése. Az értékelés adjon a lehető legtöbb, rendszeres információt arról – diáknak, tanárnak, szülőnek egyaránt –, hogy hol tart a tanuló az egyes tantárgyak követelményeinek elsajátításában. Tanulót és tanárt egyaránt egyre magasabb szintű teljesítmények elérésére ösztönözzön.

- Sokoldalúan, a tanulók életkorának megfelelően mérje az ismeretsajátítás mértékét, jelezze a hiányosságokat,
 - nyújtson információt a tanulói személyiség fejlődésének lehető legtöbb aspektusáról: az érdeklődés, aktivitás, gyakorlati tevékenység, a készségek, képességek alakulásáról,
 - serkentse a tanulókat rendszeres munkára, kötelességtudatra, fejlessze önellenőrző és önértékelő képességeiket,
1. A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, *félévkor és a tanítási év végén* osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök — az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével — végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló gondviselőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú gondviselőjét értesíteni kell. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);
- a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2);
- a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

2. Az értékelés eszközei, módjai:

Az értékelés tantárgyspecifikus tevékenység, tantárgyanként számos sajátossággal rendelkezik. Itt azokat az általános vonásokat fogalmazzuk meg, amelyek minden területen érvényesnek tartunk.

A tanulók teljesítményének mérése és értékelése történhet:

- a tanulók órai munkájának megfigyelése alapján szóban, esetenként érdemjeggyel,
- szóbeli számonkérés formájában, ahol kérdésekre adott válaszokkal a tanulók számot adhatnak fogalom-meghatározó, összefüggéslátó és elvonatkoztató képességükről,
- összefüggő szóbeli felelet formájában. Az anyanyelvi kulturáltság fejlesztése érdekében ezt a formát minden tantárgynál nélkülözhetetlennek tartjuk.
- nyílt és zárt végű feladatokat tartalmazó feladatlapok segítségével,
- egy témát egészében kifejtő írásbeli feladat alapján. Ez az írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése miatt elengedhetetlen;
- szorgalmi feladatok, gyűjtőmunkák, tanulói kiselőadások után szóbeli értékeléssel vagy érdemjeggyel történő minősítéssel;
- az esetleges tanév végi komplex mérések eredményei alapján.

Az értékelés minősítő funkciója az érdemjegyekben valósul meg. A szóbeli és írásbeli számonkérések gyakoriságát a tantárgyak óraszámai és a csoportlétszámok nagymértékben determinálják.

A célkitűzések valóra váltása érdekében az osztályozással kapcsolatban alapvető fontosságúnak tartjuk:

- a tanulók teljesítményének érdemjegyekkel történő értékelése legyen folyamatos, a szorgalmi időszakra egyenletesen elosztott,
- az érdemjegy objektíven tükrözze a tanuló szaktárgyi tudását,
- a témazáró számonkérések, dolgozatok időpontját a tanulókkal időben közölni kell a tanulók egyenletes terhelése érdekében. Ezeket az időpontokat célszerű az osztályban tanító kollégákkal is egyeztetni,
 - a tanuló egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem írhat,
 - ha a diák a megbeszélte határidőn belül nem pótolja a témazáró dolgozatot, a dolgozathányt mínuszjellel jelöljük a naplóban (ha nincs megfelelő számú jegye, osztályozóvizsgát tehet).
- a tanár a feleletet szóban is minősíti, az érdemjegyet közli a tanulóval,
- a tanár az általa adott érdemjegyeket köteles havi rendszerességgel az elektronikus naplóban rögzíteni,
- a tanulónak egy félév folyamán legalább három érdemjegy szerzésére kell lehetőséget biztosítani,
- a szaktanár az átfogó számonkérésből (témazáró) származó érdemjegyek javítására és a számonkérések pótlására belátása szerint, az általa meghatározott időpontban és módon biztosíthat lehetőséget.

A tanuló félévi és év végi osztályzatát a következő szempontok figyelembevételével állapítjuk meg:

- a tanuló félévi illetve év végi osztályzatát az adott időszakban nyújtott, érdemjegyekkel is minősített teljesítménye határozza meg,
- a rendszeres munkát, az egyenletes teljesítményt alapvető fontosságúnak tartjuk,
- az osztályzat kialakításakor az évközben szerzett érdemjegyeket – a számon kért ismeretek mennyiségének és minőségének függvényében – a szaktanár által meghatározott és a tanulókkal ismertetett módon eltérő súllyal vesszük figyelembe,
- a tanév végén a tanuló egész éves teljesítményét értékeljük,

- a félévi és év végi osztályzatok végleges kialakításakor figyelembe vesszük:
 - a tanuló egész személyiségét,
 - az órákon nyújtott egyenletes teljesítményt,
 - a szaktárgyi versenyeken való részvételt és az elért eredményeket,
 - a romló vagy javuló tendenciát,
 - az évközi szorgalmi feladatok mennyiségét és minőségét.
- Ha a tanuló évközi teljesítménye indokolja, a félévi és az év végi osztályzatok javítására egy-egy alkalommal, a szaktanár által meghatározott módon és időpontban, egységes elvek alapján adhatunk lehetőséget.

3. Egyéb szabályok

1. A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.
2. Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező kötelezéseiről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon. Ezen kérelmekről az iskola igazgatója dönt.
3. Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarend keretében folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, a felkészítést végző pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról
 - a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a pedagógiai szakszolgálati intézménynek,
 - sajátos nevelési igényű tanuló esetén az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatnak kell gondoskodni.

4. Ha a tanulót egyéni adottsága vagy sajátos helyzete alapján mentesítették egyes tantárgyak tanulása alól, tudásáról nem kell számot adnia. A mentesítés iránti kérelemben meg kell jelölni a kérelem indokát. Ha a mentesítést a tanuló testi érzékszervi, értelmi, beszéd-, illetve más fogyatékoságára tekintettel kérik, az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság; ha pedig beilleszkedési zavarra, tanulási nehézségre, magatartási rendellenességre tekintettel kérik, a nevelési tanácsadó szakértői véleményét be kell csatolni.
5. Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.
6. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább kettő vizsgaidőszakot ki kell jelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni. Az iskola osztályozóvizsgát a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.
7. A tanulmányok alatti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. Ha a tanulmányok alatti vizsgát az iskola szervezi, a vizsgabizottság az iskola pedagógusaiból áll.

2.9.2. A tanulók írásbeli beszámoltatásának rendje

Az iskolai dolgozatok formái az alábbiak:

- röpdolgozat: az adott óra vagy az utolsó anyagrész tananyagából,
 - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,
 - a röpdolgozat előzetes bejelentése nem kötelező,
 - a röpdolgozatra a tanuló egy érdemjegyet kap, melynek súlya a tanulmányi átlag meghatározásakor 100%-os.
- témazáró dolgozat egy vagy több átfogó témakör anyagából

- jellemzően az osztály egészét érinti,
- a témazáró dolgozat előzetes bejelentése a dolgozat íratását megelőzően legalább egy héttel korábban kell, hogy megtörténjen.
- a témazáró dolgozatra a tanuló egy érdemjegyet kap, melynek súlya a tanulmányi átlag meghatározásakor 200%-os.

A tanulók írásbeli beszámoltatása jellemző formája a középiskolai oktatásnak, de iskolánkban *kiemelt hangsúlyt kívánunk helyezni diákjaink rendszeres szóbeli feleltetésére is:*

2.9.3. A tanulók értékelése

A tanulók formatív értékelése a szaktanárok és a nevelőtestület feladata. A szaktanárok rendszeresen mérik a tanulók teljesítményét, és érdemjeggyel értékelik azt. Általánosan elvárható, hogy a tanuló rendelkezzen egy félévben 3 érdemjeggyel.

A rendszeres értékelés egyik feladata a tanulási hibák és hiányosságok feltárása, ami lehetővé teszi a javítást és pótlást. A másik fontos célja a tanuló, a tantestület és szülő tájékoztatása az elért eredményekről. Összességében a formatív értékeléssel az iskola a nevelés folyamatát kívánja szabályozni.

A pedagógiai értékeléshez szükséges adatokat különböző módszerek segítségével gyűjtjük össze, például feleltetéssel, megfigyeléssel, feladatlapos felméréssel. Az írásbeli feladatok kapcsolódnak az adott tananyaghoz. Egy-egy fejezet lezárását rendszerint írásbeli számonkérés követi. A tanulónak joga van a megírt, és kijavított dolgozatát megtekinteni. Az iskola pedagógusai lehetőséget adnak, hogy az adott érdemjegyről tájékoztatást kérjen a tanuló.

A diagnosztikus értékelés (év eleji ellenőrzés) során – tantárgy specifikusan – feltárjuk a tanulók tudás- és teljesítményszintjét. Az értékelés során megállapítjuk, melyek azok a területek, melyeken a diákok jól teljesítenek, illetve hol található hiányosságok a felkészültségükben. Mindezek feltárása lehetővé teszi a csoportba sorolás (idegen nyelv) a csoport, esetleg egyénre szabott nevelő-oktató stratégiák kidolgozását.

A lezáró-minősítő értékelést a tanulási folyamat nevezetes szakaszainak befejezésekor alkalmazzuk. A minősítő értékelés során **globális képet adunk a tanulóról**; arról, hogy egy-egy tanulási periódus végén milyen mértékben tett eleget a neveltségi és tanulmányi követelményeknek. Legismertebb szummatív értékelési formái a következők:

- az évközi értékelés érdemjegyekkel,
- a félévi értesítő,
- az év végi bizonyítvány,
- az érettségi vizsga.

A minősítő értékelés sajátos eszközét jelenti kialakult gyakorlatunk és nevelési elveink szerint **az osztályfőnök dicsérő-elmarasztaló rendszere**. Ennek az értékelési rendszernek az elemeit az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy bizonyos esetektől eltekintve (hiányzások szankcionálása, versenyek jutalmazása) a konkrét intézkedéskor **döntő szerepe van az osztályfőnök pedagógiai koncepciójának, pedagógia elveinek, következetességének, személyiségének.**

A jutalmazások és elmarasztalások iránt támasztott követelményeink:

- megfontoltan, de a szükséges esetekben késedelem nélkül alkalmazzuk azokat,
- mindig személyre szabottak legyenek,
- szigorúan következetesek legyenek,
- vegyék figyelembe az általa kiváltható hatásokat,
- a fentiek szerint a várhatóan leghatékonyabb eszközt alkalmazzuk.

A szóbeli feleleteket, mint a beszámoltatás alapvető módját rendszeresen alkalmazzuk. A szóbeli feleletekre elsősorban egy-egy tanítási órára történő tanulói felkészülés mértékének és hatékonyságának ellenőrzésére alkalmazzuk, de lehetőség van a néhány órával korábban tanult tananyag szóbeli számonkérésére is. Szóbeli számonkérési forma alkalmazható egy-egy fejezet összefoglalása, áttekintése alkalmazásával akkor, ha házi feladatként a nagyobb egység átismétlését kapták feladatul a tanulók. Nem feleltethető szóban a tanuló egy-egy nagyobb fejezet teljes anyagából a témakör összefoglalása, áttekintése, a fejezet átismétlésével történő tanulói felkészülés biztosítása nélkül.

Gyakorlati beszámoltatásra kerül sor a vizuális kultúra és műalkotások elemzése és a művészetek tantárgyak, illetve az digitális kultúra tantárgy esetében. A gyakorlati beszámoltatás a tanuló által az iskolai oktatás és az otthoni felkészülés alatt megszerzett gyakorlati feladatok teljesítési szintjének értékelését, a tanuló osztályozását célozza.

Testnevelés és sport tantárgy értékelése:

A nevelést a tanulók aktivitásának, és a szabály, valamint morális rendszerhez való viszonyulásuk felbecsülésén, az oktatást a sportágban mutatott teljesítmények, a képzést a tanulók teljesítményeinek önmagukhoz viszonyított fejlődése alapján értékeljük. A tanulók adottságai – a pedagógiai közhit szerint - erősebben befolyásolják teljesítőképességüket a testnevelésben, mint az elméleti tantárgyakban. Ahhoz tehát, hogy a teljesítmények is értékelési szempontként szerepelhessenek: esélyt kell adni arra, hogy a hátrányos fizikai adottságokkal rendelkezők is jó értékelést szerezhessenek. Az esélyjavítás egyik lehetősége a differenciált tananyag kijelöléshez adott módszertani alternatívák alkalmazásával valósítható meg. Az értékelés differenciálásának másik lehetőségét az alkati és az alapvető fizikai adottságok felmérésére készített táblázatok értékelésmódosító szempontokénti felhasználása biztosítja (Netfit).

Az értékelés, osztályozás szempontjai:

- A neveltség szintjét becsléssel mérjük a munka aktivitásán, a szabályos egészségőrző és erkölcsös cselekvés értékelésén alapul.
- Az oktatás szintjét a sportteljesítményekhez, az országos standardokhoz vagy az elsajátításra előírt tananyagmennyiséghez és minőséghez viszonyítjuk.
- A képzés szintjének alapját a tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődése adja.

2.10. A csoportbontások/osztálybontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

2.10.1. A csoportba sorolás elvei

A jogszabályokban meghatározott feltételek teljesülése mellett az alábbi lehetőségek közül választhatunk:

A magyar nyelv és irodalom tantárgyat csoportbontásban (osztálybontásban) tanulják:

- névsor szerinti bontásban a hat évfolyamos osztály tagjai 7. és 8. évfolyamon, aminek indoka a minél sokoldalúbb képességfejlesztés, a kiskamaszok beszédfejlesztése

Történelemből csoportbontásban (osztálybontásban) tanulnak:

- a nyelvi előkészítőn a francia és német nyelvi tagozat tanulói
- a két tanítási nyelvű osztályba járó tanulók a Nat-ban előírt jogszabálynak megfelelően.

Matematikából csoportbontásban (osztálybontásban) tanulnak:

- minden osztálytípusban tagozat szerint, a hatosztályos képzésben a tanult idegennyelvek szerint

Idegen nyelveket, valamint a célnyelven tanított más tantárgyakat - történelem, célnyelvi civilizáció, biológia (angolul)/földrajz (németül) – csoportbontásban (osztálybontásban) tanulják:

- a két tanítási nyelvű képzésben részt vevők.

A többi osztálynál az idegen nyelvi csoportok szervezésénél (az 1. és 2. idegen nyelvnél is) a csoportba sorolás alapja – az iskola lehetőségeihez mérten – a tanuló érdeklődése, illetve meglévő nyelvtudásának szintje.

A haladó csoportok kialakításának alapja a meglévő tudásszint, míg a nyelvismerettel nem rendelkező (kezdő csoport) tanulók esetén az iskola lehetőségeihez mérten az optimális elosztás.

Az egyedi tantervű biológiát tanulók osztálybontásban tanulják a biológia és a kémia tantárgyakat, a csoportbontás alapja az emelt szintű képzés és a felsőfokú tanulmányokra való felkészítés.

Ugyancsak csoportbontásban tanulnak az angol-magyar két tanítási nyelvű képzésben részt vevők (fél osztályban).

Digitális kultúra tantárgyat tanuló növendék csoportban (fél osztályban) tanulja a tantárgyat.

A testnevelés órai fiú - leány bontást a fizikai terhelés nagysága közötti különbség és az életkori sajátosságok indokolják.

A maximális osztálylétszámot átlépő, de a tankerület által engedélyezett osztályokban, indokolt esetben csoportbontást alkalmazunk magyar nyelv és irodalomból valamint történelem tantárgyakból.

A 2012-es NAT-ra vonatkozóan:

A közép- és emelt szintű érettségire történő felkészítés azoknak a 11-12. évfolyamos tanulóknak ajánlott, akik nem a választott képzés kiemelt tantárgyából kívánnak érettségi vizsgát tenni. Heti 2 órában, több osztályból jelentkező tanulóknak tartjuk a jogszabálynak megfelelően. Az érintett tanulóknak minden év *május 20-ig kell írásban jelentkezniük* az érettségi felkészítő/fakultációs órákra. A jelentkezés nem jelent kötelezettséget az érettségi vizsgatárgy választásakor. *A csoport indításához szükséges minimális létszám: 14 fő.*

A 2020-as NAT-ra vonatkozóan:

A 11–12. évfolyamon az intézmények a tanulók számára választható módon, a szabadon felhasználható órakeretből biztosíthatják a természettudományi tantárgyak emelt óraszámában történő tanulását. A természettudományos és műszaki életpályákra való felkészítés mellett fontos, hogy az intézmények ebben a képzési szakaszban is biztosítsanak választható lehetőséget a természettudományos műveltség életkorhoz igazodó fejlesztésére. A természettudományos ismeretek és kiemelten az MTMI készségek fejlesztése érdekében a gimnáziumban a 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak emelt óraszámban vagy fakultáción természettudományos tantárgyat, egy jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő integrált

természettudomány tantárgyat vagy a fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyak egyikét kell tanulniuk heti két óra időkeretben.

2.11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit.

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során kimutathatók az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. A felmérési eredmények és a tanuló életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál az egyéni és a közösségi fejlesztő felzárkóztató programok elkészítéséhez. Ezzel lehetőséget biztosítva a hátrányok kiküszöbölésére és javítására.

Az Avasi Gimnázium a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rövidítve: NETFIT rendszert használja.

A Netfit tesztsor a következő próbákból áll:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék mérése
- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás
- Ütemezett hasizom teszt – hasizom ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje
- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

2.12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

2.12.1. Az egészségnevelés alapelvei, céljai

Az egészség fogalma

Az egészség az élő szervezeteknek olyan harmonikus működési állapota, amely egyrészt biztosítja a szervek kiegyensúlyozott, zavartalan munkáját, másrészt lehetővé teszi az élőlény beilleszkedését a környezetbe.

A WHO meghatározása szerint az egészség a teljes testi, lelki, szociális jól-lét állapotát jelenti. Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az iskola szerepe és lehetősége az egészségnevelésben

Az iskolában eltöltött 4, 5 illetve 6 éves időszakban érdemi hatás gyakorolható a tanulók személyiségfejlődésére, ami nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat. Az iskola, a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakoroltatására.

Az iskolai egészségnevelési célja, feladata

Általános célok

A tanulók személyes részvételén keresztül az attitűd és szemlélet formálása, a család és a közösség értékeinek megőrzése az egészséges életmód kialakításának érdekében.

Az önmagával, társaival, az épített és természetes környezetével harmóniában élő, egészséges és felelősen cselekvő személyiség kialakítása.

Közvetlen célok

A tanórai és a tanórán kívüli egészségnevelési programok, tevékenységek érintsék valamennyi tanulót.

- Az egészségnevelés ne csak kampány jellegű legyen.
- Egyre több tanuló igényelje a rendszeres testmozgást.
- Bővüljenek a tanórán kívüli testmozgási lehetőségek.
- A dohányzó tanulók számának csökkentése.
- A szabadba tervezett programok gyarapítása.

Az egészségnevelés legfontosabb feladatai:

- a felvilágosító munka,
- a megelőzés (prevenció),
- az egészség védelme,
- az egészség megóvása.

Az egészséges életmódra nevelés szervezési és tartalmi keretei

1. Egészségnevelés tanórákon

Minden tantárgyban

Az egyes tantárgyak egészségnevelési tartalmai megjelennek a munkaközösségek által összeállított helyi tantervekben, valamint a környezeti nevelési és egészségnevelési program tantárgyi lehetőségekre vonatkozó mellékletében.

Osztályfőnöki órákon

Az egészségnevelési tartalmakat kidolgozta az osztályfőnöki munkaközösség a „Kerettantervi segédlet az egészségneveléshez” OM kiadványra alapozva.

Testnevelés keretén belül

A test-és egészségkultúra szoros összefüggésben áll egymással. Az egészségfejlesztés és a prevenció hatványozottan jelentkezik az iskolai testnevelésben. Az elsődleges prevenció a betegség első megjelenésének megakadályozására irányul. Ide tartozik a helyes táplálkozás, az aktív szabadidő-eltöltés, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése. A másodlagos és harmadlagos prevenció a már meglévő betegségek és azok hatásainak feltartóztatását vagy lassítását kívánja elérni. Ennek egyik eszköze iskolánkban a gyógytestnevelés. Ennek keretén belül a gyerekek megismerkednek az alapvető anatómiai és élettani ismeretekkel, valamint saját betegségükkel, elváltozásukkal. Pontosan megismerik egyéni feladataikat, korrekciós gyakorlataikat.

2. Az egészségnevelés tanórán kívüli lehetőségei:

- erdei iskola,
- témahét, témanap (Avasi Természetjáró Napok),
- laborlátogatások, laborfoglalkozások
- sportrendezvények (mindennapos testedzés, tömegsport, versenysport, DSE rendezvények, bajnokságok),
- sítábor szervezése,
- természetjáró túrák,
- osztálykirándulások,
- akciók (takarítási),
- táborok (sport és szabadidős, természetvédelmi)
- pályázatok kapcsán megvalósult programok (pl. drogprevenció),
- vetélkedők, versenyek (természetjáró csapatverseny),
- kiállítások (rajz, plakát, felvilágosító anyag, gomba),
- előadások (külső partnerek és a szülők bevonásával),
- tanulói pályázatok (kiemelkedő a rajz tagozatos és az egyedi biológias tanulók munkája),

- akciók szervezése az egészségvédelem jeles napjai kapcsán,
- kapcsolódás hazai és nemzetközi szervezetek, intézmények programjaihoz,
- filmvetítések,
- tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok,
- kortárssegítő képzés.

3. A tanórai és a tanórán kívüli egészségnevelői munka során az alábbi tartalmak adják a fő kereteket:

- személyi higiéné, testápolás,
- egészséges életmód,
- az ember és környezete kölcsönhatása,
- az egészséges táplálkozás,
- önismeret, önértékelés,
- káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése,
- betegségek, házipatika, védőoltások,
- párkapcsolatok, szexualitás, családtervezés,
- a szabadidő eltöltése, a mozgás fontossága,
- felelősség az egyénért és a közösségért,
- a gyermekbalesetek megelőzése.

Módszerek az egészségnevelésben

A hagyományos, elsősorban ismeretátadó megközelítések mellett a tanulói kíváncsiságon alapuló, cselekedtető, interaktív módszerek alkalmazására törekszünk. Ezek az alábbiak:

- előadások, vizsgálódások, mérések, kísérletek, tanulói kiselőadások,
- projektek, drámapedagógia eszközei,
- aktív, kreatív munka, játékok,
- művészi kifejezés eszköze.

2.12.2. Az egészségnevelési program, tevékenységek

Az egészségnevelési program feladata, hogy az oktatási intézménybe járó tanulók testi, lelki és szociális fejlődésének érdekében, életkoruknak, szükségleteiknek megfelelő, folyamatos egészségfejlesztésben, valamint egészségállapot monitorizálásában részesítse. A tanulók szűrővizsgálatán kívül egyéb iskola-egészségügyi feladatokat (környezet-egészségügy, élelmezés-egészségügy, balesetvédelem, egészségnevelés, pályaválasztási tanácsadás) az iskolaorvos, a védőnő és az iskolapszichológus az oktatási intézmény vezetőjével, illetőleg a társszakmákkal együttműködve végzik.

Tevékenységek felsorolása:

- Az életkorhoz kötött kampányoltások elvégzése a 7. osztályos tanulóknál
- A tanulók egészségi állapotának követése, dokumentálása.
- Alapszűrő vizsgálatok végzése: 8., 10., 12. évfolyamon a vonatkozó módszertani irányelvek szerint:
 - testi fejlődés ellenőrzése,
 - pszichomotoros, mentális, szociális fejlődés nyomon követése,
 - érzékszervek szűrése,
 - mozgásszervek szűrése,
 - golyvaszűrés,
 - vérnyomásmérés.
- Szükség esetén pályaválasztási tanácsadás
- A tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése
- Szűrővizsgálatok szervezése, előkészítése, közreműködés az orvosi vizsgálatoknál, védőoltásoknál, eszközfertőtlenítés.
- A tanulók életkori sajátosságainak megfelelő étrend ellenőrzése.

Egészségfejlesztés a védőnői munkatervben megfogalmazott szükségleteknek és az aktuális népegészségügyi helyzetnek megfelelően, egyeztetve az intézményvezetéssel lehetőség szerinti időtartamban és gyakorisággal, osztályfőnöki óra keretein belül.

A védőnő által tartott egészségnevelési órák témakörei:

8. osztályban:

Serdülőkor és felelősségvállalás

Téma: A serdülőkorral járó pszichés változások: érzelemszabályozás, érzelemkifejezés, nemi szerepek

Dohányzás prevenció

10. osztályban:

Drogprevenció,

Téma: A szerek kipróbálásától a függőségig: a pszichotróp szerekkel való visszaélés lelki háttere és veszélyei

Fogamzástáplálás

12. osztályban:

A felnőttkor küszöbén – szermentesen

Téma: Döntésképeség, elköteleződés, felelősségvállalás magunkért és másokért

Családtervezés

Egyéb tevékenységek felsorolása:

- Egészséggel kapcsolatos alapismeretek.(Egészséges életmód, betegápolás, elsősegélynyújtás)
- Testnevelés, gyógytestnevelés, iskolai helységek és környezet, az étkeztetés higiénés ellenőrzésében részvétel.
- A járványügyi előírások betartásának ellenőrzése.

Célkitűzés:

- Az elvégzett szűrővizsgálatok eredménye alapján a gondozásba vettek állapotának javítására való törekvés.
- Szűrővizsgálatok, kampányoltások maradéktalan elvégzése

- Óvó-védő rendszabályok folyamatos nyomonkövetése (helyes kézhigiene, köhögési etikett.)

Az iskolapszichológus

Az iskolapszichológus heti háromszor, 13 órában van jelen Intézményünkben, ez az idő, elég a prevenciós munkára is.

Szeptemberben tanulási, motivációs irányban szűrést végez a belépő évfolyamon a diákokkal.

Tavasszal pályaorientációs tanácsadást, információnyújtást tart a Pályaválasztási Tanácsadó Intézet szakemberével közösen.

Év közben az osztályfőnökök jelzése, igénye alapján különböző prevenciós célú foglalkozásokat, előadásokat tart az osztályoknak. A diákokat érdeklő, őket aktuális érintő témákat (konfliktuskezelés, bántalmazás, evészavarok, párkapcsolati problémák, szexualitás pszichológiai vonatkozásai, alvászavarok, hangulati zavarok) közösen beszéljük át az osztállyal és az osztályfőnökkel. Szükség és igény esetén hosszabb távú együttműködést kialakítva, az előadás és a tematikus foglalkozás módszerével igyekszik a diákoknak a pszichés működésről, egészségről tapasztalatot, információt nyújtani.

2.12.3. A környezeti nevelés alapelvei, célkitűzései

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészségének fennmaradása, a fenntartható fejlődés érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Általános célok, értékek

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészségének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés.
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése.
- A szakórákon a különböző tantárgyakban megjelennek a környezeti tartalmak

Pedagógiai célok

- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
- Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése.
- Rendszerszemléletre nevelés.
- Holisztikus és globális szemléletmód kialakítása.
- A szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben.
- A fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése.
- A környezetetika hatékony fejlesztése.
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelés.
- Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés.
- Tolerancia és segítő életmód kialakítása.
- A környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése.
- Az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése.
- Az életminőségnek a fogyasztói társadalom értékrendjén túlra mutató alkotóinak keresése.
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése.
- A helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése.
- Globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése.

A választott programok és az alkalmazott módszerek

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit,
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés),
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket,

- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket, tanítsanak rendszerszemléletre,
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást,
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás),
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására,
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat,
- neveljenek a hagyományok tiszteletére,
- mutassanak követendő mintákat
- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésre, tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette.

Konkrét célok és feladatok

- A környezeti nevelés az iskola valamennyi tanulóját érintse.
- Természeti – épített - szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése.
- Helyi értékek és problémák feltérképezése, a lakóhely megismerése.
- Hagyományok ápolása.
- Folyamatos kommunikáció a szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel.
- A tantestület valamennyi tagjának megnyerése a környezeti nevelési munkához.
- A környezeti nevelők folyamatos szakmai továbbképzése.
- Interaktív és multimédiás módszerek alkalmazása.
- Az iskolai dolgozók és tanulók szemléletformálása, a környezettudatos gondolkodás és magatartás kialakítása.

Ehhez járulhatnak hozzá az alábbiak:

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok,
- a pedagógusok, dolgozók példamutatása,

- törekvés a szelektív hulladékgyűjtés folyamatos bevezetésére, megvalósítására,
- termék, folyosók és az udvar zöldítése, a tantermek organikus díszítése,
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése,
- a menza egészségesebb működtetése,
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolaújság, iskolarádió, helyi média),
- lehetőséget biztosítani a gyerekeknek, hogy maguk is részt vehessenek környezetük szépítésében.

Környezeti nevelési tevékenységünk legfontosabb területei, hagyományaink:

- terepgyakorlatok, tanulmányutak szervezése,
- jeles napok alkalmából az iskola egészét érintő akciók, tevékenységek szervezése,
- témanapok, témahetek szervezése,
- kiállítások rendezése, filmvetítések,
- az iskolarádióban, iskolaújságban környezetvédelmi témák megjelenítése,
- felkészítés tanulmányi versenyekre, sikeres versenyzés,
- tanulói pályázatok hirdetése,
- iskolai átfogó környezetvédelmi programok, projektek szervezése,
- a környezet- és egészségvédelem jeles napjai kapcsán változatos programok szervezése,
- részvétel helyi akciókban (pl.: takarítási világnap, autómentes nap),
- kapcsolódás más (hazai és nemzetközi) szervezetek, egyesületek programjaihoz,
- iskolai zöld médiumok (pl. iskolaújság, iskolarádió) felhasználása a természet- és környezetvédelmi témák megjelenítésére,
- az iskola környezetvédelmi tevékenységének megismertetése, kapcsolattartása a helyi médiával,
- tanulmányi kirándulás szervezése (pl. tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba),

- az érdeklődő, ambiciózus tanulókat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.

A környezeti nevelés módszerei

Célunk a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és tevékenység alapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

- Játékok
- Modellezés
- Riport módszer
- Kérdőíves felmérés
- Projekt módszer
- Analízis – akció projektek
- Terepgyakorlati módszerek
- Aktív, kreatív munka
- Közösségépítés
- Művészi kifejezés

2.13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmód-program keretében rendszeres megelőző munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az osztályfőnök végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a szakszolgálatok szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Feladatai közé tartozik az iskola egészségnevelési programjának segítése.

A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei

A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.

Ennek érvényesítéséhez iskolánknak (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémáik megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményesítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzésiértékelési eljárások alkalmazása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az iskola jellegéből és működési körülményeiből adódóan kevés a hátrányos helyzetű tanuló. Ennek ellenére folyamatosan gondot fordítunk arra, hogy lehetőségünk szerint segítsük a hátrányos helyzetű tanulókat. Ennek érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazzuk a tantestületünk:

- Az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók szociális helyzetét még az első év elején.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulóakra.
- Egyéni elbeszélgetésekkel, a szülőkkel való találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését a közösségbe.

- A problematikus esetekben szakember (mentálhigiénés szakember, pszichológus) segítségét vesszük igénybe.
- Az iskolaorvos, a védőnő és az osztályfőnök együttműködnek a problémák megoldásában.

Pedagógiai programunkban megjelennek a differenciált és az egyéni fejlődést biztosító módszertani eljárások. Gimnáziumunk vezetése és tantestülete felvállalja a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását, számukra személyre szabott értékelési és követési rendszert biztosítunk. Nevelésük során az esélyegyenlőség feltétlen biztosítására fenntartónk esélyegyenlőségi intézkedési terve, illetve saját esélyegyenlőségi tervünk tartalmaz előírásokat.

2.14. A tanuló jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

2.14.1. A tanulók elismerése, jutalmazása

A dicséret, a jutalmazás a nevelés egyik eszköze.

A jutalmazás elvei

Jutalomban, elismerésben, iskolai kitüntetésben részesíthető az iskola azon tanulója (vagy közössége), aki az iskolai munkában vagy iskolán kívül olyan kiemelkedő teljesítményt nyújtott, amellyel az iskolánknak megbecsülést szerzett, magatartása kifogástalan, példaként mutatható fel minden körülményben.

A jutalmazás formái

Dicséretet, jutalmat, kitüntetést javasolhat, adhat:

- az igazgató,
- az osztályfőnök,
- a munkaközösségek,
- a tantestület,
- a diákmozgalom.

A dicséretetek, jutalmak átadásának ideje:

- iskolai ünnepségek,
- Avasi Hét,
- ballagás,
- évzáró ünnepség.

Kitüntetéseink, díjaink:

- **Az Avasi Gimnázium Örökös Tagsága**

Az Avasi Gimnázium Örökös Tagja az a végzős tanuló lehet, aki kiváló tanulmányi eredményű, a gimnáziumi éve alatt tanulmányi vagy sportversenyeken elért

eredményeivel és/vagy iskolai szintű közösségi munkájával formálta az Avasi Gimnázium szellemi arculatát.

- **Az Avasi Gimnázium Aranyoklevele**

Azok a végzős tanulók kapják, akik a négy, illetve hat év során minden évben kitűnő tanulmányi eredményt értek el.

- **Az Avasi Gimnázium Elismerő Oklevele**

Azok a diákok kapják meg, akiknek év végi tanulmányi eredménye kitűnő.

- **Az Avasi Gimnázium Tehetségéért Díj**

Azok a diákok kapják, akik kiemelkedően hozzájárultak az iskola arculatának formálásához.

- **Az Avasi Gimnázium Oklevele**

A jeles tanulmányi eredményt elért tanulók kapják.

- **Az Avasi Gimnázium Diákönkormányzatának Díja**

A diákönkormányzat munkájában tevékenyen részt vállaló végzős tanulók kapják.

Ezen kívül külön jutalmazzuk a kiváló sportolóinkat, a Diákönkormányzat aktív tagjait, a tantárgyi versenyek helyezetteit.

A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek a következők.

2.14.2. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

1. A magatartás minősítésének ki kell fejeznie a közösség egészéhez és annak egyes tagjaihoz való viszonyt:

- a tanuló életkorától függő felelősségérzetét,
- hangnemét, viselkedéskultúráját,
- önálló munkára, kezdeményezésekre való belső késztetését,
- továbbá az iskolai életet szabályozó írott és íratlan szabályokhoz való viszonyulását.

2. A szorgalom minősítése az egyéni tehetségeket mérlegelve fejezi ki, hogy az elért tanulmányi eredmény mennyire van összhangban a tanuló képességeivel. Tükrözi a tanulmányi munkában mutatott kötelességtudatot, rendszerességet és a pontosságot, a tanórai aktivitást.

Ha a magatartás és a szorgalom minősítésének megítélésében eltérők az álláspontok, a nevelőtestület szavazással dönt.

A magatartás

A magatartás értékelésekor elsődlegesen tekintettel vagyunk a tanuló személyiségére, a magatartását befolyásoló körülményekre, így az alábbi szempontokat figyelembe véve egyedi esetekben az osztályfőnök mérlegelhet.

Példás (5)

- Betartja az iskolai követelményeket és a házirendet.
- Az önállóan vállalt vagy rábízott feladatokat elvégzi, és támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek helyes irányba terelik a közösséget.
- Viselkedése példamutató, kulturált.
- Tanáraival, tanuló társaival, a felnőttekkel udvarias.
- Segítőképz, szaktanárai és osztálytársai elismerik példás viselkedését.
- Tevékenyen részt vállal a közösségi munkában.
- Kulturális és/vagy sportrendezvényen aktívan részt vesz.
- Iskolai foglalkozásokról, rendezvényekről indokolatlanul nem hiányzik.

Jó (4)

- Kötelesség- és tisztelet tudó, fegyelmezett.
- A rábízott feladatot elvégzi.
- Betartja a házirendben foglalt követelményeket és viselkedési normákat. Igazolatlan óráinak száma nem haladja meg a kettőt.
- Osztályfőnöki figyelmeztetésnél súlyosabb elmarasztalása nincs.

- A közösség érdekei ellen nem vét, de a közösségi munkában nem kezdeményező.

Változó (3)

- A közösséghez való viszonya, az iskolai vagy osztálytevékenységben való részvétele ingadozó, nem lehet biztosan számítani rá.
- Viselkedése a tanítási órákon, illetve tanórán kívül gyakran fegyelmezetlen. Tanulótársaival, esetenként tanáraival szemben is nyegle, udvariatlan. Többször késik, igazolatlan óráinak száma 3-10.
- Többször megsérti az iskola házirendjét.
- Elmarasztalása van az alábbiak bármelyik variációjában:
 - Osztályfőnöki elmarasztalása (figyelmeztetés/megrovás) és igazgatói figyelmeztetése is van.
 - Legalább két osztályfőnöki figyelmeztetése és/vagy megrovása van.
 - Legalább három szaktanári figyelmeztetése van.
 - Igazgatói megrovása van.

Rossz (2)

- Közösségi munkát nem végez, kötelességeinek nem tesz eleget.
- Elutasítja a tanulóközösség normáit, súlyosan megsérti az iskola házirendjét. Rossz példát mutat, hátráltatja a közösség fejlődését.
- Viselkedése és hangvétele durva.
- Igazolatlan óráinak száma meghaladja a 10 órát.
- Elmarasztalása van az alábbiak bármelyik variációjában:
 - Osztályfőnöki és igazgatói elmarasztalása van (több osztályfőnöki figyelmeztetés vagy megrovás és igazgatói megrovás).
 - Egynél több igazgatói figyelmeztetése és/vagy megrovása van.
 - Kettőnél több osztályfőnöki figyelmeztetése és/vagy megrovása van.
 - Nevelőtestületi elmarasztalásban részesült.

A szorgalom

A szorgalom értékelésekor elsődlegesen tekintettel vagyunk a tanuló képességeire, a szorgalmát befolyásoló körülményekre, így az alábbi szempontokat figyelembe véve egyedi esetekben az osztályfőnök mérlegelhet.

Példás (5)

- Tanulmányi munkájában megnyilvánul a tudás megszerzésének igénye. Munkavégzése pontos, megbízható.
- Szorgalmas, munkatempója egyenletes.
- Érdeklődő és önként vállal többletfeladatot.
- Egy-egy tantárgyból kiemelkedő teljesítményű.
- A tanórák aktív résztvevője.
- Szívesen méri össze a tudását szaktárgyi tanulmányi versenyeken.
- Az adott értékelési időszakban erőteljes javulás mutatkozik tanulmányi munkájában.

Jó (4)

- Osztályzatai jók.
- Az órákon figyel, a házi feladatokat elvégzi és felkészül az órákra, de munkafegyelme esetenként romlik.
- Érdeklődése megmarad a tananyag keretein belül, többletfeladatot nem vállal.
- Munkájában az előző félévhez képest kisebb visszaesés tapasztalható.

Változó (3)

- Osztályzatai vegyesek.
- A tanulmányi munkában való részvétele ingadozó, nem képes a követelményeknek folyamatosan megfelelni.
- Egész éves tevékenységét a figyelmetlenség, pontatlanság jellemzi.
- Érdektelen, a házi feladatokat rendszertelenül vagy nem önállóan készíti el.

- Tanulmányi munkájában az értékelt félévben saját hanyagsága miatt erős visszaesés mutatkozik.

Hanyag (2)

- Osztályzatai vegyesek, elégtelen félévi vagy év végi osztályzata is van.
- Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait gyakran nem végzi el. Közönyös, a követelményeknek nem is próbál megfelelni.
- Tanulmányi eredményében nagymérvű visszaesés tapasztalható, a tantárgyak többségében csupán a tanulmányi minimumszint elérésére törekszik.

2.15. Sajátos pedagógiai módszerek

2.15.1. Tantárgyi hagyományok

Történelem

- Helytörténeti kirándulások:
 - városismereti (Miskolc)
 - Észak-Borsod
 - Zemplén
- Részvétel a tanulmányi versenyeken:
 - Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
 - Örökségünk '48
 - Városthörténeti verseny
- Magas színvonalú iskolai megemlékezések szervezése

Magyar nyelv és irodalom

- Szabó Lőrinc emlékének ápolása
- Színhátszó kör
- Iskolaújság szerkesztése
- Színvonalas iskolai műsorok rendezése
- Magyar karácsony rendezése a téli szünet előtti napon
- Részvétel a tanulmányi versenyeken
- Jó kapcsolat ápolása a Miskolci Nemzeti Színházzal (színházbejárás, előadások megtekintése, tantermi színház, stb.)
- Színházlátogatások szervezése
- Iskolai tanulmányi irodalmi és anyanyelvi versenyek szervezése
- Téma napok szervezése

Angol nyelv és francia nyelv

- Színhátszófesztiválon való részvétel
- Megemlékezés a jeles angolszász napokról
- Vendéglőadók meghívása
- Nyelvvizsga tájékoztatók
- Karácsonyi partik szervezése
- Tanulmányutak szervezése angol, francia nyelvterületekre
- Kapcsolattartás kulturális szervezetekkel:
 - Alliance Francaise
 - Resource Centre
 - Európai Parlament Budapesti Tájékoztató Irodája
 - Amerikai Nagykövetség
- Részvétel a tanulmányi versenyeken
- Frankofónia megünneplése
- NYEK-es találkozó szervezése
- American Corner
- Európai uniós programokon való részvétel
- Tematikus kiállítások rendezése
- Próbateljesítések szervezése (külső és belső)
- Szaktantermek díszítése
- Folyamatos kapcsolattartás a nyelvvizsgaközpontokkal

Német nyelv

- Karácsonyi partik szervezése
- Szaktantermek díszítése
- Tanulmányutak szervezése: (Aschaffenburg, Simmern)
- Adventi kirándulás Bécsbe

- Kapcsolattartás kulturális szervezetekkel (Goethe Intézet)
- DSD-vizsga (december-január)
- Próbavizsgák szervezése
- Részvétel tanulmányi versenyeken, pl: OKTV, Gárdus János nyelvi verseny, idegen nyelvű szavalóverseny, német ország- ismereti verseny stb.
- Goethe-mozi projekt az Avasi Gimnázium szervezésében
- Európa uniós programokon való részvétel
- kapcsolattartás nyelvvizsgaközpontokkal.

Matematika

- Részvétel a tanulmányi versenyeken:
 - OKTV és egyéb városi, megyei, regionális és országos versenyek
- Bekapcsolódás a szakfolyóiratok és a média által meghirdetett programokba

Biológia – fizika – földrajz - kémia

- Kiállítások szervezése különböző természettudományi és környezeti nevelési témakörökben
- „Szabadég”- iskolai programok szervezése.
 - erdei iskola
 - kirándulások
 - terepgyakorlatok
 - tanulmányutak
 - táborok
- Egészségnevelési programok:
- Részvétel:
 - tanulmányi versenyeken
 - diákpályázatokon
 - környezet- és természetvédelmi táborokban
- Természettudományos témanap/témahét szervezése

Vizuális kultúra

- A rajz tagozatosok év végi zárókiállítása
- Kapcsolat a Miskolci Galériával és egyéb kulturális intézményekkel.
- Évente egyszer egy-egy budapesti időszaki kiállítás megtekintése
- Az iskolai rendezvények, ünnepek, bálók dekorációjának készítése
- Iskolai rendezvények fotózása, filmezése
- Részvétel képzőművészeti pályázatokon, versenyeken

Testnevelés

- Sítábor szervezése, lebonyolítása
- Sportági bemutatók iskolai rendezvényeken
- Részvétel sportáganként a diákolimpiai versenyeken
- Diáksport versenyek szervezése
- Sportnapok szervezése
- Szabadidős sporttevékenységek szervezése
- Kapcsolattartás a B.-A.-Z. Vármegyei Természetjáró Szakosztállyal

Ének-zene

- Az énekkar rendszeres külföldi csereprogramjai
- Szereplés iskolai és városi ünnepségeken
- Városi adventi hangverseny, iskolai karácsonyi koncert

Digitális kultúra:

- városi, megyei, regionális és országos versenyek
- Tevékenységek:
 - LegoAvasi csapatverseny, kapcsolatépítés
 - Robotika irányában pályázatok, együttműködés más iskolákkal

2.16. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

2.16.1. A tanulók írásbeli beszámoltatásának rendje

A 2.9. pont alatt meghatározott alapelvekkel összhangban - az iskolában íratott bármely típusú kijavított dolgozatot a tanulóknak be kell mutatni.

2.17. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot határozunk meg, amelyet a tanítási órát tartó pedagógusaink egyértelműen közölnek. A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában ellenőrizzük. A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük. Az írásbeli feladatok speciális csoportját alkotják egyes tantárgyak olyan feladatai, amelyek hosszabb előkészületeket igényelhetnek, pl. olvasónapló írása, fél oldalt meghaladó idegen nyelvi fordítási feladat, alkotómunkát igénylő művészeti alkotás elkészítése. Ezekre a tevékenységi formákra általában több időt biztosítunk, mint két tanítási óra között eltelt időtartam.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük:

- a hosszabb idő-ráfordítást igénylő házi írásbeli feladatokat (olvasónapló, házi dolgozat, stb.) legalább egy héttel a kijelölt elkészítési időpont előtt kijelöljük,
- a tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk az átlagos mennyiséget meghaladó írásbeli és szóbeli házi feladatot,
- minden pedagógus köteles figyelembe venni, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell.

Szükségesnek tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg, nem elegendő az iskolai tanítási órákon való részvétel.

3. Zárszó

Kedves Olvasó!

Pedagógiai programunkban az Avasi Gimnázium nevelési-oktatási alapelveit, céljait, iskolánk jelenét, rövid- és középtávú jövőjét határoztuk meg, ezzel is útmutatást adva diákjainknak a számukra megfelelő életpálya kialakításához.

Kérjük, segítse munkánkat iskolánkra és tanítványainkra való odafigyelésével, pedagógusaink támogatásával! Együttműködését köszönjük!

Felhívjuk figyelmét, hogy az iskola működését szabályozó egyéb dokumentumaink (*Házirend, Szervezeti és működési szabályzat*) a www.avasi.hu címen található honlapunkon szintén elérhetőek.

A pedagógiai programot az Avasi Gimnázium *nevelőtestülete az Intézményi Tanács, a Diákönkormányzat véleményének kikérése után* a 2023. augusztus 30-án megtartott értekezletén *elfogadta, jóváhagyta* az Avasi Gimnázium *igazgatója*.

KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

SZERVEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS

SZABÁLYZAT

A közösségi szolgálatra vonatkozó jogszabályok

Nkt. 4.§ (15) közösségi szolgálat: „szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.”

6.§ (4) A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.”

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 133. §: „A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

(2) A közösségi szolgálat keretei között

- a)* az egészségügyi,
- b)* a szociális és jótékonyági,
- c)* az oktatási,
- d)* a kulturális és közösségi,
- e)* a környezet- és természetvédelemi,
- f)* a katasztrófavédelmi,

g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős,

h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

(2a) A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

(2b) A tanuló a közösségi szolgálatot a lakóhelyén lévő, 133. § (2) bekezdés szerinti intézményben is teljesítheti.

(3) A tanulót fogadó intézménynek a (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítania.

(4) A gimnázium, a szakgimnázium a 9–12. évfolyamos, a szakközépiskola a 9–13. évfolyamos tanulói számára szervezi meg a legalább ötven órás közösségi szolgálatot, vagy annak teljesítésére időkeretet biztosít.

(5) A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a tanuló tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezheti a tevékenységet.

(8) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(9) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,

b) az osztálynaplóban, a bizonyítványban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,

c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,

d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,

e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a mentor nevét és feladatkörét.”

A közösségi szolgálat helyszínei

A közösségi szolgálat kétféle módon: a miskolci Avasi Gimnázium által szervezeten, vagy iskolán kívüli szervezetenél valósítható meg.

Az Avasi Gimnázium szervezésében ellátható tevékenységek:

Lehetnek szociális érzékenyítést szolgáló tevékenységek és az iskola, valamint a tanulók által is gyakran látogatott, igénybe vett közintézmények, közterületek állagmegóvását és hulladékmentesítését, parkjának rendezését és növények telepítését szolgáló feladatok. A közösségi szolgálat teljesítését a jogszabályokban leírtak alapján, a ténylegesen munkával töltött óraszámban az osztályfőnök igazolja.

Külső szervezet bevonásával végezhető tevékenységek:

Iskolán kívüli szervezet bevonásakor az intézmény és az adott iskolán kívüli szervezet együttműködési megállapodást köt. (1. sz. melléklet) A közösségi szolgálat teljesítése csak abban az esetben igazolható, ha olyan szervezetenél végezte a tanuló, mellyel kötöttünk együttműködési megállapodást. Amennyiben a tanuló olyan szervezetenél kíván közösségi szolgálatot végezni, amellyel az iskolának nincs megállapodása, azt a tevékenység megkezdése előtt jeleznie kell az iskolavezetésnél.

A tanulót fogadó intézménynek mentort kell biztosítania a tanuló mellé. A mentor biztosításának kötelezettségét, személyét a megállapodásban rögzíteni kell.

Külső szervezetnél végzett közösségi tevékenységet a külső szervezet képviselője vagy a megbízott kísérő pedagógus igazolhat. Az igazoló személyét a megállapodásban rögzíteni kell.

Közösségi szolgálat dokumentálása

- A tanulónak közösségi szolgálati **jelentkezési lapot** kell kitölteni. A jelentkezési lap tartalmazza a jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét, idejét és a szülő egyetértő nyilatkozatát
- A közösségi szolgálatot végző tanuló köteles **naplót** vezetni, melyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben, milyen tevékenységet folytatott (3. sz. melléklet). A naplóban az elvégzett tevékenységet az előző pontban felsorolt személyek aláírásukkal igazolják.
- Külső szervezetnél végzett tevékenységet a szervezet képviselője aláírásával igazolja.
- Az osztályfőnök minden évben **az osztálynaplóban**, a **bizonyítványban** és a **törzslapon** dokumentálja, hogy az adott tanévben a tanuló hány óra közösségi szolgálatot teljesített (*záradék:*
Igazolom, hogy a tanuló a/.....tanévben óra közösségi szolgálatot teljesített.)
- A közösségi szolgálat teljesítésekor az osztályfőnök **az osztálynaplóban**, a **bizonyítványban** és **törzslapon** ezt igazolja (*záradék: A tanuló teljesítette a rendes érettségi vizsga megkezdéséhez szükséges közösségi szolgálatot.)*
- A tanulói jogviszony megszűnésekor, valamint a rendes érettségi vizsga megkezdésekor az iskola igazgatója két példányban **igazolást** állít ki a közösségi szolgálat teljesítéséről, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad. (4. sz. melléklet)

1. számú melléklet

Iktatási szám:



Együttműködési megállapodás

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS
AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT
KÖZÖS LEBONYOLÍTÁSÁRÓL

amelyet egyrésztől

iskola: **AVASI GIMNÁZIUM (KLIK 048007)**

székhely: 3524 MISKOLC, KLAPKA GYÖRGY U. 2.

képviselő: Miklós Tamás

OM-azonosító: 029264

a továbbiakban: **Iskola**

másrésztől

név:

székhely:

képviselő:

a továbbiakban: **Szervezet**

a továbbiakban együtt: **Felek**

kötötték a mai napon, az alábbi feltételekkel:

1. A megállapodás előzményei, körülményei, célja:

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvényben foglaltaknak megfelelően az iskolai közösségi szolgálat megszervezésében a Felek az e megállapodásban rögzítettek alapján együttműködnek. A Felek kölcsönösen törekednek arra, hogy az érintett tanulók teljesíteni tudják az 50 órás kötelezettségüket.

2. Az Iskola kötelezettségei, vállalásai*:

- a) Tájékoztatja az intézmény tanulóit a fogadó intézmény által biztosított lehetőségekről.
- b) Szervezi és koordinálja a tanulók jelentkezését a fogadó intézményben történő közösségi szolgálat teljesítésével kapcsolatban.
- c) A fogadó intézmény rendelkezésére bocsátja a tanuló által kitöltött jelentkezési lapot és a szülő/gondviselő egyetértő nyilatkozatát.
- d) A fogadó intézmény által kiállított teljesítésigazolás alapján igazolást állít ki a tanuló részére.

3. A Szervezet kötelezettségei, vállalásai:

hol, mikor, milyen időközönként, mely tanuló (név+osztály) tevékenységét szervezi meg és biztosítja a feltételeket, mentort, eszközt stb.

3.1 A diákok által végzett konkrét tevékenységek:

tevékenységek felsorolása

Továbbá:

(1) A fogadó szervezet köteles biztosítani:

- a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos tevékenységhez szükséges feltételeket,
- b) ha szükséges, pihenőidőt,
- c) a közösségi szolgálattal összefüggő tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését,
- d) a tizennyolcadik életévét be nem töltött tanuló, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú tanuló esetén a közösségi szolgálati tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét.

(2) Ha a jelen megállapodás másként nem rendelkezik, a fogadó Szervezet gondoskodik a közösségi szolgálati tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásról, szállításról, szállásról és étkezésről.

(3) Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, a tanuló köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni. A tanuló nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelemfelhívási kötelezettségének eleget tett.

(4) A tanuló által a közösségi szolgálat során végzett tevékenységgel összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt a tanulónak felróható magatartás okozta, – a jelen szerződésben eltérő rendelkezés hiányában – a fogadó szervezet a tanulótól követelheti kárának megtérítését.

(5) Amennyiben a tanuló bizonyítja, hogy:

- a) a testi sérüléséből, illetve egészségkárosodásából eredő kára,
- b) a tulajdonában vagy használatában álló, a közösségi szolgálattal összefüggésben végzett tevékenység ellátásához szükséges dologban a közösségi szolgálati tevékenység végzésének helyén keletkező kára a Szervezettől kapott utasítással összefüggésben következett be, a fogadó szervezet akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a tanuló elháríthatatlan magatartása okozta. A fogadó Szervezetnek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely a tanulónak felróható magatartásából származott.

4. Az Iskola részéről a program felelőse és kapcsolattartója

Szabóné Balla Henrietta általános igazgatóhelyettes,

elérhetőségei: 46/562-289

e-mail: szbheni@vasi.hu

5. A Szervezet részéről a program felelőse(mentor) és kapcsolattartója

..... név,

elérhetőségei: telefonszám, e-

mail

5.1 A mentor neve, feladatköre és elérhetőségei

..... név,

feladatkör:.....

elérhetőségei: telefonszám, e-

mail

6. A programmal kapcsolatban felmerülő költségek és annak kötelezettségvállalója

amennyiben szükséges

7. A program ütemezése

7.1. A programismertető/felhívás elkészítése: a Szervezettel egyeztetett tevékenységi lehetőségekre épülve

7.2. A programismertető/felhívás közzététele: a tanulók/szülők tájékoztatása a Szervezetnél végezhető tevékenységi lehetőségekről

7.3. A tanulók részére a „Jelentkezési lap” benyújtására szolgáló határidő

7.4. A programról szóló döntés meghozatala: a tanulók jelentkezései alapján a Szervezethez delegáltak a végezhető tevékenység szerinti bontásban

7.5. A tanulók/szülők értesítése a döntésről

7.6. A tanulók felkészítése: a tanulók felkészítése az iskolai koordinátorral vagy a Szervezettel közösen végezhető (célszerű tevékenységi körönként külön-külön szervezni)

7.7. A tanulók megfelelő helyszínre irányítása

7.8. A program folyamatos kísérése, nyomon követése

7.9. A program lezárása a tanulókkal: a program zárása a tanulókkal, az iskolai koordinátorral vagy a Szervezettel közösen végezhető (célszerű tevékenységi körönként külön-külön szervezni)

7.10. A program lezárása a Felek között (beszámoló, elszámolás, ellenőrzés)

8. A program megvalósulása során felmerülő módosítási kérelmek bírálatának menete

8.1. A Felek a jelen megállapodásban megfogalmazottak módosítására irányuló jelzését követően – indokolt esetben – a módosítás tervezetét elkészítik. A szerződésmódosítást aláírásukkal hagyják jóvá.

9. A Felek elállási, felmondási joga

9.1. A Felek a jelen megállapodástól való elállásra vagy a megállapodás azonnali hatályú felmondására jogosultak, ha:

- a jelen megállapodásban a megvalósításra meghatározott kezdő időponttól számított három héten belül a tevékenység nem kezdődik meg, vagy a Felek a nekik felróható okból nem kezdeményezik, és a késedelem okáról ezen idő alatt írásban sem mentik ki, vagy
- olyan körülmény merült fel vagy jut a Felek tudomására, amely alapján a program teljesülése kétségessé válik, vagy más irányt vet, vagy
- a jelen megállapodásban meghatározott feladat megvalósítása meghússul, tartós akadályba ütközik, vagy a jelen megállapodásban foglalt ütemezéshez képest jelentős késedelmet szenved, vagy
- a Felek valamelyike a neki felróható okból megszegi a jelen megállapodásból, illetve az azzal kapcsolatos jogszabályokból eredő kötelezettségeit, így különösen nem tesz eleget kötelezettségének, és ennek következtében a jelen megállapodásban meghatározott feladat szabályszerű megvalósítását nem lehet nyomon követni.

9.2. A Felek rögzítik továbbá, hogy a jelen megállapodással összefüggő adatok nem minősülnek üzleti titoknak, nem tarthatóak vissza üzleti titokra hivatkozással, amennyiben azok megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát közérdekből elrendelik.

9.3. A Felek a jelen megállapodásból eredő esetleges jogvitákat elsősorban tárgyalásos úton kötelesek rendezni.

9.4. A jelen megállapodásban nem vagy nem kellő részletességgel szabályozott kérdések tekintetében a magyar jog szabályai – elsősorban a Polgári törvénykönyv – az irányadók.

A felek a jelen, 4 oldalból álló megállapodást elolvasták, megértették, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt, jóváhagyólag írták alá.

A jelen megállapodás 2 darab eredeti, egymással teljes egészében megegyező példányban készült, amelyből 1 darab az Iskolánál, 1 darab a Szervezetnél marad.

Kelt: Miskolc, 202 .

.....

.....

az Iskola részéről

a Szervezet részéről

2. számú melléklet

Jelentkezési lap - iskolai közösségi szolgálatra

Alulírott tanuló
(intézménynév)..... osztályos tanulója a/..... tanévtől az iskolai éveim során az alábbi területeken¹ kívánok eleget tenni az összesen 50 óra közösségi szolgálatnak:

1.	az egészségügyi területen	
2.	a szociális és jótékonyági területen	
3.	az oktatási területen	
4.	a kulturális és közösségi területen	
5.	a katasztrófavédelmi területen	
6.	a környezet- és természetvédelmi	
7.	az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idősekkel közös sport- és szabadidős tevékenység	
8.	bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység	

(x-szel jelölendő)

¹ A végrehajtási rendelet szövege szerint a három dőlt betűvel szedett területen: az egészségügyi területen és a bűn-és baleset megelőzési területen minden esetben, a szociális területen pedig meghatározott esetekben szükség szerint **mentort** kell biztosítani.

Hozzájárulok / Nem járulok hozzá, hogy iskolai rendezvényeken készült fotók kikerülhessenek a honlapra.

Hozzájárulok / Nem járulok hozzá, hogy a Fogadó Intézmények rendezvényein készült fotók kikerülhessenek az intézmény honlapjára.

(aláhúzendő)

tanuló aláírása

Szülő, gondviselő nyilatkozata:

a tanuló egészségügyi állapotáról a nevelés-oktatási, illetve más, külső fogadó intézményben az iskolai közösségi szolgálat teljesítéséhez

A gyermek neve:

A gyermek születési dátuma:

A gyermek anyjának neve:

A gyermek TAJ száma:

További, a gyermekre vonatkozó fontos információ (pl.: allergia, méh, darázs, vagy más rovarcsípés, ételérzékenység, vélt, valós félelmek, pókiszony, esetleg „alvajáró”, stb.):

.....
.....

Nyilatkozom, hogy gyermekemen nem észlelhetőek az alábbi tünetek: Láz, torokfájás, hányás, bőrkiütés, sárgaság, egyéb súlyosabb bőrelváltozás, bőrgennyesedés, váladékozó szembetegség, gennyes fül- és orrfolyás. A gyermek tetű- és rühmentes.

Törvényes képviselő neve:

Lakcíme:

Telefonos elérhetősége:

Alulírotta fent nevezett tanuló szülője/gondviselője az iskolai közösségi szolgálat teljesítését a jelzett területeken támogatom és tudomásul veszem.

Hozzájárulok / Nem járulok hozzá, hogy iskolai rendezvényeken készült fotók kikerülhessenek a honlapra.

Hozzájárulok / Nem járulok hozzá, hogy a Fogadó Intézmények rendezvényein készült fotók kikerülhessenek az intézmény honlapjára

(aláhúzendó)

.....

szülő/gondviselő/törvényes képviselő aláírása

Dátum:

3. számú melléklet

közösségi szolgálat	
Intézmény neve	
Intézmény címe	
Dátum	
Időtartam	
Tevékenység megnevezése	
A tevékenység rövid leírása	
.....	
osztályfőnök aláírása	
.....	
igazoló aláírás	

Figyelem!

A napló megőrzése, vezetése a közösségi szolgálatot teljesítő tanuló felelőssége. A naplót a közösségi szolgálat teljesítése után az osztályfőnöknek kell leadni. Egy aláírt másolat a tanulónál marad.

.....
Tanuló aláírása

.....
osztályfőnök aláírása

Dátum:

4. számú melléklet



IGAZOLÁS

Alulírott Miklós Tamás, az Avasi Gimnázium (OM-azonosító 029264) intézményvezetője igazolom, hogy (szül.:
....., anyja neve:) nevű tanuló-ig ... óra közösségi
szolgálatot teljesített.

Miskolc,

Miklós Tamás
igazgató

